

Kultur for ungdom

En undersøkelse av kulturarenaer for ungdom i Narvik

Ole Martin Andreassen

VEILEDER

Tor Dybo

Universitetet i Agder, 2022

Fakultet for Kunstfag

Institutt for Rytmask Musikk

Master

Forord

Jeg greier ikke å unngå å bli sentimental når jeg tenker tilbake på årene som nå er forbi. De siste to årene på Universitetet i Agder, og bacheloren på Nord Universitet avdeling Levanger så ledet meg hit.

Det har vært spennende og lærerike år hvor jeg har tilegnet meg mye kunnskap, både om fagene på skolen, og om meg selv som person. Mastertiden har vært preget av pandemien, og har vært en påkjenning. Likevel har vi kommet til denne dagen, og masteren er i mål. I den forbindelse er det noen jeg ønsker å takke.

Jeg ønsker å takke alle informantene som har stilt opp og levert sin kunnskap og refleksjoner. Uten dere hadde ikke dette prosjektet vært mulig å gjennomføre. Dere er denne oppgaven.

Jeg ønsker å takke alle lærere på Universitetet i Agder, som har bidratt til denne skolegangen. Jeg vil takke Studieprogramleder Liucjia Fosseli for god oppfølging gjennom hele studiet. Jeg vil takke praksisplassen Vinterfestuka i Narvik for en fantastisk praksis og opplevelse. Familie og venner har vært uvurderlige. Dere har pushet og støttet meg gjennom hele studietiden. Mine klassekamerater har vært viktig for å spille ball med gjennom arbeidet med oppgave og studie.

Til slutt vil jeg takke Mamma og Pappa som har hjulpet stort med korrekturlesning og kritiske spørsmål. Og helt til slutt - Takk til min veileder, Tor Dybo. Tusen takk for kloke ord og at du sa ja til å være min veileder for under et halvt år siden.

Oslo 15.05.2022

Ole Martin Andreassen

Sammendrag

Tema og formål

Formålet med denne studien er å undersøke hvordan man kan bygge opp en kulturell arena for musikk for ungdom i Narvik i alderen 13-20 år. Jeg vil også se på hva verdien av en slik arena kan være for ungdom, hvordan ungdom som er deltagende på en slik arena opplever den, og om arenaen kan være med på å skape opplevelser som bidrar til bedre trivsel, gi mestringsopplevelser og dermed bedre psykisk helse.

Problemstilling:

- Hvordan kan man skape en musikalsk arena for ungdom i en liten by som Narvik?

Forskningsspørsmål:

- Hvordan kan en musikalsk ungdomsarena driftes?
- Hvordan kan en musikalsk arena bidra til at ungdom opplever bedre psykisk helse?

Metode

Denne oppgaven benytter kvalitativ metode. Jeg gjennomfører 3 intervju med 2 utvalg, i tillegg til observasjon. Det første utvalget består av 2 ungdomsarbeidere fra Narvik, og de blir intervjuet hver for seg. Det andre utvalget består av 2 ungdomsarbeidere fra Oslo. De intervjues sammen. Observasjonen vil foregå på utvalg 2s arena.

Funn

Denne oppgaven svarer på to forskjellige temaer. Driften av en ungdomsarena kan organiseres på forskjellige måter avhengig av hva organisasjonen føler er best egnet for sin arena. Det er likevel ulike elementer og valg som er viktige å tenke på. Identitet, finansiering, lokaler, utstyr og promotering, for å nevne noen.

De helsefremmende verdiene av en slik arena, er tydelig. Sang og musikkaktiviteter er med på å styrke følelsen av tilhørighet. Den viktigste forutsetningen for at ungdom skal føle tilhørighet og eierskap, er medvirkning. Det er ikke en arena for at voksne skal få en jobb, men for at ungdom skal ha meningsfylte liv.

Innholdsfortegnelse

Forord	II
Sammendrag	III
1.0 Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn og tema	1
1.2 Begrunnelse og målsetting.....	3
1.3 Presentasjon av problemstilling og forskningsspørsmål.....	4
1.4 Oppgavens oppsett og avgrensninger.....	4
2.0 Teoretisk del.....	5
2.1 Kultur som begrep.....	5
2.1.1 Kultur for ungdom	6
2.1.2 En arena med kvalitet og kompetanse til å hjelpe.....	7
2.2 Organisering av kulturarenaer	10
2.2.1 Organisasjonen.....	10
2.2.2 Identitet.....	10
2.2.3 Profil og PR	11
2.2.4 Økonomi og finansiering	12
2.2.5 Lokaler og utstyr.....	13
2.2.6 Booking.....	14
2.2.7 Promotering	14
2.2.8 Avvikling og Evaluering.....	16
2.3 Hva har denne arenaen å si for brukerne?	18
2.3.1 Ungdoms daglige musikkbruk	18
2.3.2 Betydningen av ungdomsklubber og fellesskap.....	18
2.3.3 En ungdomsarena fri for press	18
2.3.4 Hvordan virker musikk på menneskekroppen	19

3.0 Valg av metoder og etiske vurderinger	20
3.1 Valg av forskningsdesign	20
3.2 Valg av metode.....	20
3.2.1 Intervju som metode.....	20
3.2.2 Det semi-strukturerte intervjuet.....	21
3.2.3 Hvordan skal intervjuet foregå?.....	22
3.2.4 Observasjon som metode	23
3.2.5 Observasjonens gang	24
3.3 Valg av informanter.....	25
3.3.1 Utvalg 1.....	26
3.3.2 Utvalg 2.....	27
3.4 Analyse og tolkning	28
3.4.1 Intervju	28
3.4.2 Observasjon.....	28
3.5 Etiske overveielser.....	29
3.5.1 Intervju	29
3.5.2 Observasjon.....	29
3.6 Kildekritikk.....	31
4.0 Analyse og resultater.....	33
4.1 Intervju	33
4.1.1 Utvalg 1 – Trine	33
4.1.2 Utvalg 1 – Truls.....	37
4.1.3 Utvalg 2 – Martin og Maren	40
4.2 Observasjon.....	44
4.2.1 Dag 1.....	44
4.2.2 Dag 2.....	46

5.0 Diskusjon	48
5.1 Organisasjonen.....	48
5.2 Verdien for Ungdom.....	50
5.3 Hvorfor Narvik?	52
5.4 Kritikk til studien.....	56
6.0 Konklusjon	57
6.1 Forskningsspørsmålene.....	57
6.2 Problemstillingen.....	59
6.3 Implikasjoner til videre forskning.....	60
7.0 Referanseliste	61
8.0 Vedlegg.....	65
Vedlegg 1 – Informasjonsskriv og samtykke	65
Vedlegg 2 – Intervjuguide Utvalg 1	67
Vedlegg 3 – Intervjuguide Utvalg 2	68
Vedlegg 4 – Observasjonsguide	69
Vedlegg 5 – Vurdering fra NSD.....	70

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn og tema

Barne- og likestillingsdepartementet utførte en utredning om *Ungdoms fritidsmiljø* (2009) i 2008. I rapporten uttrykte de at «et prioritert mål i kulturpolitikken er å sikre at alle får tilgang til kunst- og kulturopplevelser, samt å sørge for at muligheten til å uttrykke seg gjennom kunst og kultur ikke skal være avhengig av geografi eller sosiale skillelinjer» (Fauske, Vestby & Carlsson, 2009, s. 42).

I 2011 publiserte Barne-, likestilling-, inkluderingsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet et rundskriv ved navn *Barn og unges fritidsmiljø og deltakelse og innflytelse – rettigheter, lover og regelverk* (Rundskriv Q-12, 2011). Tidlig i teksten forklarer de regjeringens ønske om å sikre et godt oppvekstmiljø for alle.

Regjeringen ønsker å sikre alle barn og unge en god oppvekst, likeverdige tilbud og like muligheter der de bor. Dette innebærer at alle skal bli sett, får si sin mening og blir hørt. Særlig viktig er det at det arbeides målrettet for å hindre marginalisering, jevne ut levekårsforskjeller og sikre deltakelse og innflytelse (Barne-, likestilling-, inkluderingsdepartementet & Kommunal- og regionaldepartementet, 2011, s. 8).

Rundskrivet viser at regjeringens ambisjoner har tatt et stort steg til det bedre. Arbeidet resulterte i Fritidserklæringen. FNs konvensjon sier om barnets rettigheter, herunder artikkel 31. punkt 2. «Partene skal respektere og fremme barnets rett til fullt ut å delta i det kulturelle og kunstneriske liv og skal oppmuntre tilgangen til egnede og like muligheter for kulturelle, kunstneriske, rekreasjons- og fritidsaktiviteter» (FN, 1989, s. 11). Direkte bygget på FNs konvensjon har regjeringen vedtatt et *Fritidserklæring* og signerte denne i 2016. I erklæring heter det at «alle barn og ungdom skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og til å delta i lek som passer for barnets alder. Gjennom lek og aktivitet blir barn og ungdom inkludert i fellesskap og opplever tilhørighet og mestring» og «barn og ungdom skal involveres og ha innflytelse over sin lek og fritidsaktivitetene de skal delta i» (Regjeringen, 2016).

Den ideelle medlemsorganisasjonen Voksne for Barn har skrevet en rapport om barn og unge i utenforskap. «Når vi snakker om utenforskap handler det gjerne om individer eller

grupper som befinner seg utenfor ulike arenaer eller fellesskap i samfunnet vårt» (Voksne for Barn, u.å.). «For barn og unge er for eksempel det å ha venner og å være en del av fellesskapet en viktig del av deres sosiale, kognitive og emosjonelle utvikling og er avgjørende ferdigheter for å kunne leve et godt liv» (Voksne for Barn, u.å.). Det å ikke være en del av fellesskapet i den tiden av livet hvor man er i størst utvikling, har store ringvirkninger for resten av livet. «10,7 prosent av unge under 30 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsrettede tiltak i 2019» (Voksne for Barn, u.å.)

Utdanningsnytt.no publiserte en artikkel i 2021 som tar for seg *Musikkens betydning for trivsel og læring*.

Sang hjelper barn, unge og voksne til å overvinne frustrasjoner og uro, og opplevelsen av tilhørighet styrkes. Musikkaktiviteter har en positiv effekt på engasjementet og kan gjenoppbygge en ødelagt skolemotivasjon. Musikk har potensial til å bedre selvfølelsen, selvtilliten og humøret (Karstad, 2021).

Dokumentene jeg referer fra viser med all tydelighet at musikk og fellesskap er viktig for unge. Å spille musikk sammen med likesinnede er noe som skaper tilhørighet, mestring og fellesskap. Jeg er selv vokst opp med musikk. Jeg kommer fra en musikalsk familie, og har spilt i korps i flere år. Mine venner var interessert i musikk, og fra ungdomstida har jeg bare gode minner fra bandvirksomhet, jamming og opptredener. Jeg vokste opp i et miljø hvor vi løftet hverandre og hvor jeg opplevde mestring. Jeg er utdannet faglærer i musikk, og ser verdien i en arena hvor man kan boltre seg i musikk som allerede er en stor del av livene våre.

Med dette som bakteppe vil jeg i oppgaven forske på hvordan man kan skape en musikalsk arena for ungdom. En arena hvor ungdommer møtes for å høre på, snakke om, og spille musikk. Hvordan kan man drifte en slik arena på best mulig måte? Hvordan kan man profilere en slik arena slik at den er attraktiv og når ut til segmentet?

Jeg ønsker å undersøke på hvordan man kan bygge opp en slik arena i en mindre by. Byen jeg har valgt som «case», er Narvik. Av erfaring vet jeg at det å ha en kulturarena å gå til, er med på å skape gode minner og bidrar til personlig vekst og trygghet. Jeg vil gjennom forskning, finne ut hvordan man kan skape et tilbud for ungdom hvor de kan ta del i kulturelle hendelser sammen i et fellesskap, med et fokus på musikken.

1.2 Begrunnelse og målsetting

Formålet med denne studien er å undersøke hvordan man kan bygge opp en kulturell arena for musikk for ungdom i Narvik. Jeg vil også se på hva verdien av en slik arena kan være for ungdom. Hvordan ungdom som er deltagende på en slik arena opplever den. Om arenaen kan være med på å skape opplevelser som bidrar til bedre trivsel, gi mestringsopplevelser og dermed bedre psykisk helse.

Jeg velger å bruke Narvik som case i denne oppgaven på bakgrunn av at jeg selv er oppvokst i Narvik. Narvik har hatt perioder med blomstrende virksomhet innen kultur. Byen hadde en av de første kinoene i landet som åpnet i 1913¹, man hadde operakor og oppsetninger, Norges første kommunale kulturskole ble åpnet i 1953 (Svendsen, 2020), man fikk musikklinje på VGS og mer. I de siste 10- 15 år har det vært en gradvis nedbygging. Dårlig kommuneøkonomi og lite fokus på kultur i det politiske miljøet har ført til nedprioriteringer av kulturtilbudet til barn og unge. Jeg gikk selv på Musikk, Dans og Drama videregående skole (heretter forkortet VGS), men den er nå lagt ned. I mine tidligere år på VGS var jeg medlem i en ungdomsbedrift som prøvde å skape en ungdomsarena for fellesskap og musikk, men av ulike årsaker ble den avviklet ikke lenge etterpå. Nå finnes ikke lengre et synlig og stødig tilbud for musikk og kultur for ungdomsgruppen 13-20 år. En annen motivasjon for å skape en arena for ungdom, er at hvis byens befolkning skal vokse istedenfor at folk flytter fra, må gode tilbud være der. Hvis ikke ungdom har et godt fritidstilbud vil det ikke bidra til at de blir værende. Kulturopplevelser gir gode minner og gode minner er verdifulle.

Målsettingen med denne oppgaven er ikke å gi en fasit på nøyaktig hvordan skape denne arenaen, men mer undersøke hva som kan virke bra kontra hva som ikke fungerer samt gi en forståelse for hvor viktig en slik arena kan være for ungdom. Det er nå ikke noe entydig forskning på akkurat dette temaet jeg forsker på, men det foreligger god forskning vedrørende ungdomsklubber, og for konsertarrangører. En kulturell ungdomsarena skal kunne gi begge typer tilbud og man kan hente god kunnskap og erfaring fra begge sidene.

¹ http://www.gamlenarvik.no/wiki/index.php?title=Dronningens_gate_64_Verdensteateret

1.3 Presentasjon av problemstilling og forskningsspørsmål

Som det går fram, vil jeg i denne oppgaven undersøke både hvordan skape en arena for ungdom og hvordan verdier en slik arena kan representere for ungdom. Hovedfokuset vil dog være etableringen av arenaen. Derfor har jeg valgt å formulere problemstillingen min slik:

- Hvordan kan man skape en musikalsk arena for ungdom i en liten by som Narvik?

Jeg ønsker å forske på den verdiskapende delen av en slik arena i tillegg til å se på det organisatoriske. Derfor har jeg valgt å ta for meg to forskningsspørsmål

- Hvordan kan en musikalsk ungdomsarena driftes?
- Hvordan kan en musikalsk arena bidra til at ungdom opplever bedre psykisk helse?

1.4 Oppgavens oppsett og avgrensninger

Oppgaven tar utgangspunkt i én problemstilling og to forskningsspørsmål. Gjennom kvalitativ forskning vil disse bli belyst av 4 informanter og observasjon av en kulturarena for ungdom. For å begrense oppgaven har jeg valgt å fokusere på ungdom i alder 13-20 år.

Oppgaven består av 6 kapitler og er strukturert som følgende:

Kapittel 2 vil ta for seg det teoretiske rammeverket studien benytter seg av. Her presenteres relevant teori for å belyse oppgavens spørsmål.

Kapittel 3 presenterer de metodologiske valgene i oppgaven. Med andre ord presenterer jeg her hvordan jeg gjennomfører den empiriske forskningen.

I **kapittel 4** presenteres funnene i den empiriske forskningen jeg har gjennomført samt mine tolkninger og refleksjoner av dette materialet.

I **kapittel 5** foretas en teoretisk drøfting av funnene i min empiriske forskning i lys av problemstilling og forskningsspørsmål.

Kapittel 6 består av oppsummering, konklusjon og implikasjoner for videre forskning.

2.0 Teoretisk del

I dette kapittelet vil jeg presentere teori og litteratur som jeg etter hvert vil forankre kvalitativ forskning jeg innhenter gjennom intervju og observasjon. Kapittelet er delt inn i flere avsnitt for å belyse ulike aspekter av oppgaven. I den første delen skal jeg ta for meg: begrepet kultur som definisjon, hva som legges i begrepet kultur, hvordan tolker man kultur, og hvordan jeg vil bruke begrepet i min oppgave.

2.1 Kultur som begrep

«I vid forstand snakker man gjerne om ‘norsk kultur’, som en samlebetegnelse på visse fellestrekk nordmenn deler. I snevre forstand snakker man gjerne om «kultursektoren», som blant annet inkluderer kunst, musikk og litteratur» (Schackt, 2019).

Kulturbegrepet er et gammelt begrep som kan være vanskelig å tolke. For å tydeliggjøre hva som ligger i begrepet i oppgaven er det viktig å forklare opphavet til begrepet og hvordan det har utviklet seg til å få den betydningen det har i dag.

Ordet «kultur» har sine røtter fra det latinske språket, og betyr her «dyrking». På 1700- og 1800-tallet videreutviklet kulturbegrepet seg i Europa. På denne tiden ble det brukt for å skille mellom folkegrupper og vektlegge kontrasten mellom europeere og koloniserte mennesker. Denne hierarkiske bruken av begrepet henger fortsatt igjen i ordene «kultiverte» og «ukultiverte».

Fra den tyske romantikken fikk kulturbegrepet en mer samlende betydning. Kultur ble her knyttet opp til folks sjel og tilknytning til sitt hjemland. Gjennom den tyske romantikken ble kultur brukt som et generelt begrep som omhandlet et fellesskap og tilhørighet (Schackt, 2019)

Gjennom mange år har kulturbegrepet utviklet seg. I dag kan man skille mellom tre ulike kulturbegrep:

1. Det snevre, sektororienterte kulturbegrepet
2. Det utvidete kulturbegrepet
3. Det generelle kulturbegrepet

Det jeg skal fokusere på i denne oppgaven er *det sektororienterte kulturbegrepet*. Dette kulturbegrepet omhandler «den sektor av samfunnslivet hvor visse uttrykksformer gis en

grad av artistisk bearbeidelse, som «kulturlivet», «kunst og kultur», og så videre» (Schackt, 2019).

Det sektororienterte begrepet beskriver kultur som en egen sektor i samfunnet som driver med artistisk bearbeidelse, slik som litteraturen eller kunstfeltet. Dette samsvarer med betydningen av kultur som åndsliv i listen over. Et eksempel på dette begrepet i bruk er når vi snakker om «kulturhus» og «kulturarbeidere» (Baker, 2020).

2.1.1 Kultur for ungdom

Mørk (2021) tar i sin masteroppgave for seg betydningen av ungdomskubbene. Selv om denne oppgaven ikke direkte skal handle om en tradisjonell ungdomsklubb, kan man trekke likheter. Dette vil jeg komme tilbake til senere i oppgaven.

I Mørks' (2021) forskning, bruker hun ungdommene på en ungdomsklubb som informanter. Disse ungdommene hadde mye på hjertet. Det er «et sted å være bra nok». På ungdomsklubben er det mulig å utforske ulike interesser, og ungdommene får god støtte i dette av ungdomsarbeiderne. Handler det om musikk vil de ansatte kunne hjelpe gruppen med hva de skal gjøre, for at det kan bli best mulig tilpasset ferdighetene ungdommene har. Ungdommene tilegner seg ny kunnskap, og ungdomsarbeiderne er med på å skape en tro hos ungdommene på at de klarer det. «Hvis han (en ungdomsarbeider) forsvinner, slår jeg hull i vegg. Vi får det til å gå, men han holder det gående» (Mørk, 2021, s. 45). Dette temaet beror også på teorien om selvet, og den signifikante andre. Som en avgrensning, vil jeg ikke gå dypere inn på dette temaet, men det kan utforskes videre i Meads (1934) bok *Mind, self, and society: from the standpoint of a social behaviorist*.

Det som går igjen, er viktigheten ved å skape mestringsfølelse hos ungdommen. Det å lære seg en låt sammen med andre, og så spille den for andre i klubben, gir en god mestringsfølelse som de nødvendigvis ikke hadde fått oppleve andre steder (Mørk, 2021). Lucy Green (2002) forklarer at det å utøve musikk for musikere er en kontrast til å utføre noe gjennom kun streng disiplin. Det er noe de gjør av fri vilje og med kjærlighet for faget. Green forklarer at verdiene til musikere kan kategoriseres i to deler. Den ene delen omhandler utførelse og kreativitet. Her inngår tekniske ferdigheter, men størst av alt det å spille med

«feel»². Den andre delen omhandler relasjoner og samarbeid, engasjement og den felles lidenskapen for musikk. Å være musiker oppleves som å øke selvtilliten (Green, 2002). Ungdomskubbene representerer arenaen som er der for å hjelpe ungdom med akkurat dette. Der får de muligheten til å få et utløp sammen med andre ungdom i noe de har felles interesserte i. Det handler om å treffe andre ungdom som er interessert i det samme. Den obligatoriske skolegangen er ikke alltid like lett for alle, og en slik arena som ungdomskubbene kan være et sted hvor disse også får kjenne på mestring innenfor sine interesseområder, og hvor de også får støtte til å holde på med denne interessen. «Klubbtilbudet som går under aktivitetsåpent, gir ungdommene mulighet til å drive med de interessene de har og er basert på de unges initiativ» (Mørk, 2021, s. 45). En av hennes intervjuobjekter uttaler følgende:

Selv om vi har alt den flotte teknologien rundt oss, så er det en ting ikke teknologien kan erstatte og det er å møte vennene dine ute og her hvor du har så mye utvalg å gjøre og ha det gøy sammen og snakke sammen mens du ser dem (Mørk, 2021, s. 50).

2.1.2 En arena med kvalitet og kompetanse til å hjelpe

Fagforbundet i samarbeid med Ungdom og Fritid bestemte seg for å skape et kompendium (Fagforbundet, u.å.) eller retningslinje for å kvalitetssikre fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom. Som viktige aktører i feltet ønsker de å bidra til å profesjonalisere arenaer for ungdom. Dokumentet tar for seg 10 punkter:

Innledning og avgrensning

Hvem står bak dokumentet, forankringen til dokumentet, og dets relevans.

«I dette dokumentet har vi brukt begrepet fritidsklubb, og noen ganger åpne møteplasser for ungdom. De som driver tilbud som har andre navn vil oppdage at behovet for forankring, kompetanse, forutsigbarhet og ressurser vil være ganske likt.»

² Å spille med «feel» vil si å gi uttrykk for sine egne følelser gjennom musikken istedenfor å spille kun teknisk riktig (<https://www.simplifyingtheory.com/musical-feeling/>).

Fritidsklubbens status i kommunen

«Norge har ratifisert barnekonvensjonen og implementert dens bestemmelser i norsk lov. Barnekonvensjonen treffer fritidsklubbfeltet spesielt innenfor artikkel 12: retten til å bli hørt og artikkel 31: rett til hvile, fritid, kunst og kultur».

Andre elementer denne delen tar for seg er *Fritidserklæringen, Kulturloven, Folkehelseloven, og Kvalitetskriterier for fritidsklubbens status i kommunen.*

Rekruttering

«...Det vi vet er at tilbudet må oppleves attraktivt for de unge, og at det bør ha en viss status i lokalsamfunnet. Det er viktig at foreldrene kjenner til og er trygge på tilbudet. Vi vet også at en fritidsklubb med en blandet brukergruppe fungerer bedre enn der hvor enkelte miljøer får dominere innhold og atmosfære».

Her presenteres *Kvalitetskriterier for rekruttering til fritidsklubb og åpne møteplasser.*

Medvirkning og demokrati

«... Først må det etableres en stabil og trygg relasjon mellom ungdom og ungdomsarbeider. Dette utgjør grunnlaget for medvirkningsprosessen. Ved å legge medvirkning til grunn for det arbeidet som gjøres på klubben, vil man skape relevante tilbud som ungdommene opplever som attraktive».

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbenes arbeid med medvirkning og demokrati.*

Lokaler

«Lokalene bestemmer rammen for hvilke aktiviteter som kan foregå samtidig og hva slags arbeidsmiljø det er for de ansatte og ungdommene. Lokalene gir også signaler utad om hvordan tilbudet verdsettes, og hvilken status det har».

Ressurser

«De ressursene fritidsklubben har til rådighet påvirker kvaliteten på arbeidet som blir gjort. Aktivitetsmidler og lønnsmidler er derfor like viktige.»

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbenes ressurser.*

Holdningsskapende arbeid

«Det er viktig å ha et bevisst forhold til hvordan man møter ungdommene og

hvordan man viderefører holdninger gjennom å være rollemodell. Det er ikke bare det du sier, men også det du gjør, som tiltrekker seg oppmerksomheten til ungdommene. Fritidsklubbene skal være det stedet hvor alt kan diskuteres, og hvor alle synspunkter møtes med saklige argumenter. Ungdom skal møtes på sine kognitive, emosjonelle, materielle og helsemessige utfordringer. For noen er klubbarbeideren den eneste voksne som ser dem og tar dem på alvor».

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbens holdningsskapende arbeid*.

Ansatt i fritidsklubb

«Det er viktig at den ansatte føler seg trygg på jobb og at eventuell risiko og sårbarhet er kartlagt og vurdert». Dokumentet setter lys på at den ansatte ofte har en annen jobb ved siden av, da en stilling som ansatt i oftest er deltidsstillinger. På grunn av dette blir de ikke så synlig i kommunal sammenheng, hvor møtevirksomhet ofte er på dagtid. Dette kan føre til ustabile ansettelsesforhold som igjen går ut over fritidsklubben.

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbens ansettelsesforhold*.

Kompetanse

«Det skilles ofte mellom formell og uformell kompetanse. I en fritidsklubb er det en fordel med begge deler. I møte med andre profesjoner i tverrfaglig samarbeid kan det være en fordel å ha for eksempel sosialfaglig utdanning. En fritidsklubb som profilerer seg med kulturaktiviteter er tjent med å ha gode instruktører og pedagoger i 'stallen'».

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbens kompetanse*.

Tverrfaglig samarbeid

«Fritidsklubbens ansatte møter den enkelte ungdom med blanke ark. Den unge presenterer seg selv gjennom sin væremåte og sine ressurser. Dette gir et unikt utgangspunkt for samarbeid med den unge».

Her presenteres *Kvalitetskriterier for fritidsklubbens tverrfaglige samarbeid*

(Fagforbundet, u.å.)

2.2 Organisering av kulturarenaer

«Det er så mange uttrykk. Det er ingen menneskerett å få høre levende musikk, men det gjør noe viktig med mennesker» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 2)

Boken *Feite forestillinger – hvordan arrangere vellykkede konserter*, skrevet av Norsk Rockforbund med redaktør Baade (2010), som tilsynelatende tar for seg forestillinger og konserter, presenterer alle aspektene som må til for å arrangere vellykkede konserter. Det vil si organisasjonen bak, identiteten til organisasjonen og konserten/festivalen, profil og PR, økonomi, lokaler og utstyr, booking, promotering, avvikling og evaluering (Baade & Norsk Rockforbund, 2010). Jeg vil gjennom dette kapitlet bruke denne boken (heretter forkortet «FF») som en veiledning i forhold til valg av organisasjonsteori. Fokuset mitt vil være teori og organisasjonsstruktur inspirert fra denne boken.

2.2.1 Organisasjonen

FF (2010) åpner dette kapitlet med å snakke om verdien av en organisasjon, og det å velge riktig organisasjonsform og arbeidsstruktur i forhold til hva man skal jobbe med. Det er viktig å finne det som gagnar organisasjon og som gjør det lettere å drifte. «Hvis forventningen fra omverdenen samsvarer med deres egne intensjoner, kan dere ikke la tilfeldighetene råde i klubben» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s 5).

På Frivillighet Norge sine nettsider finner man deres guide til «Hvorfor og hvordan komme i gang».

Sammen står man sterkere, og gjennom en organisasjon skapes det et fellesskap rundt en sak eller aktivitet. For at en organisasjon skal være levedyktig over tid, er det viktig å fordele ansvar og kompetanse i organisasjonen, så den ikke hviler på en eller få personer (frivillighet.no, u.å.).

2.2.2 Identitet

«Identitet handler først og fremst om hvem vi er og hva vi står for» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010).

Norsk Rockforbund (2010) har gjort ulike undersøkelser i forbindelse med identitet og hva organisasjoner tenker på som identitet. De fleste legger vekt på booking og deres rolle som sosial møteplass, men det er flere aspekter som utgjør identitet. Lokasjon, lokaler,

holdninger, verdier, og omgjengelighet er alle betegnelser på identitet. Det er denne helheten som utgjør identiteten. I dette kapittelet tar FF for seg 4 ulike typer identitet;

Stedsidentitet

Proshansky, Fabian & Kaminoff (1983) beskriver stedsidentitet som en «potpurri av minner, forestillinger, tolkninger, ideer og relaterte følelser om spesifikke fysiske settinger samt typer innstillinger». FF (2010) forteller om stedsidentitet i sammenheng med konserter og festivaler hvor stedsidentitet handler om å benytte seg av muligheter til de områder som ligger i lokalsamfunnet. «Et eksempel kan det være kystkulturelle elementer inn i en festival på kysten» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 20).

Verdiidentitet

Verdiidentitet handler om hvilke verdier og holdninger man har. «Ved å samarbeide med en veldedig eller humanitær organisasjon viser arrangøren samfunnsansvar samt positive og rause holdninger, og bidrar til å bygge opp vår verdiplattform» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 20).

Programidentitet

Programidentitet handler om hva man velger å selge. For kulturarenaer og konsertarrangører vil det være den kunstneriske og musikalske profilen. «Her finnes et utall av muligheter til å forsterke selve programmet med alle mulige sideaktiviteter» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 20).

Arena- og områdeidentitet

«... omhandler hvordan vi klarer å skape de rette rammene for konsertene våre, at vi benytter området eller arenaen vår til i størst mulig grad å forsterke opplevelser» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 20)

2.2.3 Profil og PR

Å lykkes som konsertarrangør avhenger av et godt forhold til omverdenen. Det har dessverre liten betydning hvor bra en arrangør egentlig er, hvis alle tror den er elendig. På den andre siden hjelper det lite å kamuflere en dårlig klubb eller festival med fancy markedsføring (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 23).

Egil Bjørnesen (forelesningsnotat, 18. mars 2021) snakket om Branding, eller merkevarebygging. Hva forteller merkevaren om produktet man vil selge. I den forbindelse

uttalte han «En merkevare er et uttrykk for organisasjonens visjoner. Den gir løfter om hva som kan forventes». Det er flere ting som bidrar til å forme en organisasjons merkevare. Produktet man selger, arena og lokaler, hvordan man presenterer informasjon, hvordan menneskene som jobber der oppfører seg, og i denne forbindelse uttalte han «Hele organisasjonen bidrar til merkevaren» (Bjørnesen, forelesningsnotat, 18. mars 2021).

Marion (2022) kommer med følgende uttalelse om merkevare:

Du kan tenke på merkevare som ideen eller bildet folk har i tankene når de tenker på spesifikke produkter, tjenester og aktiviteter til et selskap, både på en praktisk og emosjonell måte [...] I veldig enkle ord, et produkt er det du selger, en merkevare (brand) er det forståtte bilde av det du selger, og merkevarebygging (branding) er strategien for å skape det bildet (Marion, 2022).

I kapittelet om Profil og PR tar FF (2010) oss gjennom forskjellige emner som omhandler dette. Omgivelser, Profil, Musikkprofil, Grafisk profil, Tid og sted, Sponsorere, PR, Merkevarebygging, for å nevne noen.

2.2.4 Økonomi og finansiering

I denne oppgaven vil jeg ikke ta for meg tekniske sider ved økonomi og finansiering, men mer om hvordan man kan bli finansiert som organisasjon for en ungdomsarena. Og jeg snakker da om ungdomsarenaen som organisasjon.

FF (2010) legger vekt på at man som organisasjon og arrangør er forpliktet til å utnytte sitt markedspotensial til det fulle. Det gjelder publikum og næringsliv så vel som andre inntektskilder.

Den mest vanlige målsettingen innenfor arrangørområdet kan beskrives som omtrent et ønske om 'å arrangere regningssvarende kvalitetsopplevelser'. Man ønsker med andre ord å ha midler til å drive en kulturell, innovativ aktivitet, parallelt med at dette skal gå i økonomisk balanse. For noen sjangre er dette aktuell filosofi, for andre nærmest umulig (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 35)

Det er som oftest ikke nok for en arrangør å kun belage seg på inntekt fra drift. Utgiftene er såpass store, og bransjen lider av det som kalles Baumols Kostnadssyke. Baumols Kostnadssyke er når kostnadene til produksjonen øker raskere enn inntektene, selv om

prisene også stiger. Baumol og Bowen kom frem til at dette skyldtes etterslep i produktiviteten. For andre yrker kan tiltak være å kutte i bemanning, eller produserer mer når produktiviteten øker med nytt utstyr og/eller økt kompetanse. Dette er tiltak som ikke vil nytte på samme måte i kulturbransjen. Årsaken til det er at når man jobber med mennesker som er i en prosess som starter med innhenting av materiale (som å øve inn en konsert eller et teaterstykke) og avslutter med forestilling eller konsert, blir produktet avhengig av menneskelige faktorer. Aktørens kompetanse i faget, modenhet, hvor flinke de er. Innøvningsfasen går kun så raskt som det ferdigheten tilsier. For å illustrere dette kan jeg nevne: at for å spille Strykekvartett nr. 14 av Ludwig Van Beethoven vil man alltid trenge fire strykere og sluttproduktet vil alltid ta rundt 40 minutter. Prosess til sluttproduktet varierer med ferdighetsnivået til musikerne. Dessuten må man alltid i musikkproduksjon ta med kostnadene for det tekniske apparatet rundt produksjonen. Alle ansatte som jobber i kulissene. For at ikke publikum skal måtte betale store summer for alles jobb, presses billettprisene også ned. Dette gjør at utgiftene blir mye større enn inntekten. Denne kostnadssyken gjør at kulturbransjen i stor grad er avhengig av subsidier for å få det til å gå rundt (Baumol & Bowen, referert i Towse, 2010, s.220-221)

Som Baumol og Bowen (2010) indikerer, trenger kultur å bli subsidiert. Kulturlivet i Norge finansieres i dag via statsbudsjettet i tillegg til kommunale og fylkeskommunale støtteordninger. Dette har vart i mange år og spesielt etter andre verdenskrig (Rian, 2019).

Staten har ulike støtteordninger som arrangører og kunstnere kan søke på. Dette er støtteordninger som Frifond, Musikkutstøttsordningen, Arrangørstøttsordningen og mange flere. FF (2010) presenterer gode tips for å skrive en slik søknad. Ikke alle får innvilget tilskuddsmidler, så her gjelder det å formulere en god søknad.

2.2.5 Lokaler og utstyr

«Kvaliteten på en konsert beror på mer enn artisten på scenen. Rammen rundt konserten er vel så viktig» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 55).

Hvilket lokale man bruker for konserter og klubber er et valg i tråd med profil, og PR, så vel som økonomi. Det må passe organisasjonens identitet og det må være innenfor budsjettet. Man kan leie lokaler, eller kjøpe. Begge delene har fordeler og ulemper. Som regel er det lettere å leie lokaler.

For at man skal kunne levere den ønskede kvaliteten, er det også viktig at utstyret holder god standard. Basert på formålet med arrangementet må man ha ulike elementer for at det skal bli et optimalt produkt. Skal det være konsert må det være en scene og aller helst backstage³. Det må være lett å rigge scenen og gode lagerforhold for å sette unna mellom konserter. Behovet vil variere. Strømforhold er veldig viktig når det kommer til konserter og arrangement med PA⁴ og lys. For å unngå forstyrrelser, er det viktig at lyd og lys har forskjellige kurser. I tillegg til godt PA-anlegg, er det også viktig at lokalet er egnet for lyd. Gir veggene lang etterklang, vil lyden bli grøtete. Lydmiks er enklere når akustikken er helt tørr. PA er derimot ubrukelig dersom det tekniske utstyret ikke er på plass. Her trengs det backline⁵, lyd- og lyskabler av god kvalitet, og et stort utvalg av mikrofoner til forskjellig bruk. Det er viktig at man som arrangør har kontroll og god forståelse for disse elementene, men det er fullt mulig å leie inn teknikere for å styre lyd og lys (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 56-62).

2.2.6 Booking

«Man skal vise at man har nese for ting som rører seg, man skal utvikle klubbens profil, og man skal gjøre gode avtaler» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 67).

Det er her man former den kunstneriske og musikalske profilen til sin arena i størst grad. Den som booker, har et stort ansvar med å booke rett artist innenfor profilens rammer. Den bør ikke kreve mer teknisk utstyr enn det klubben har til rådighet, og være til en pris som ikke trigger konkurs. «Bookerens rolle i organisasjonen er sentral, men kompleks. Det understrekes gjennom det åpenbare behovet for tett dialog med økonomisk ansvarlig, teknisk ansvarlig og markedsføringsansvarlig» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 67-68)

2.2.7 Promotering

«Det viktigste budskapet er at man bruker de kanalene som er effektive i forhold til målgruppen, og som er tilpasset klubbens ressurser» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 89).

³ Backstage er en plass hvor artister kan oppholde seg når de ikke er på scenen.

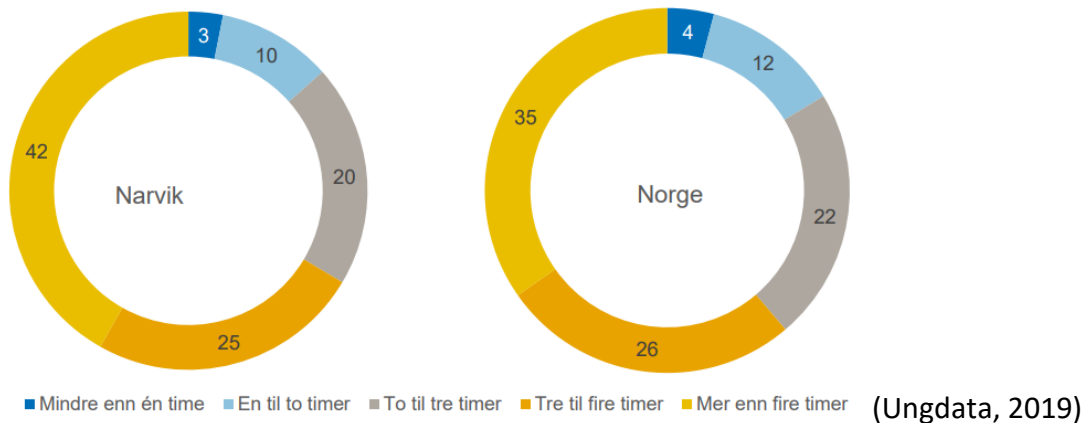
⁴ PA, (forkortelse av det engelske ordet «Public Address») er en betegnelse på store lydanlegg, hvor lyden skal nå ut til mange mennesker (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 65)

⁵ Backline: En samlebetegnelse på det utstyret musikerne bruker og som vanligvis settes bakerst på scenen. I hovedsak dreier det seg om trommesett, piano og instrumentforsterkere (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 64)

I denne oppgaven har jeg en konkret målgruppe jeg ønsker å komme i kontakt med. Derfor vil det utføres «target marketing». «'Target marketing' er et begrep som blir brukt innen markedsføring. Det betyr enkelt og greit at man henvender seg direkte til bestemte mennesker som av ulike grunner virker som attraktive kunder» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 80). Å definere målgruppen er første steg før man vurderer hvordan man skal jobbe for å nå dem. Ulike målgrupper krever ulike strategier for å lettest nå frem, og det er ingen hemmelighet at ungdom er en komplisert gruppe. Det kan noen ganger være en idé å utføre en litt ukonvensjonell markedsføring. Hulen i Bergen (en konsertarrangør, og Nord-Europas eldste rockeklubb) kom opp med en form for markedsføring da de prøvde å komme i kontakt med sin målgruppe, som var studenter. Rimi i Bergen solgte mye Grandiosa, og studenter kjøper mye Grandiosa. Ansatte på Hulen stormet Rimi og satt klistremerker som reklamerte for Hulen på alle grandiosa-eskene (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 80). Det er selvfølgelig ikke alltid nødvendig med slike tiltak, men ungdom som segment er vanskelig gruppe og nå, så kanskje det er verdt å teste ulike metoder. Noe av det viktigste er å møte ungdom der ungdom er. Blaasvær (2021) nevner Opinions UNG2021-rapport og trekker frem vanene til ungdom i aldersgruppen 15-25 år. Denne rapporten har fokus på ungdom og deres vaner under pandemien. Rapporten forteller at «Unge bruker i snitt 5 timer om dagen på nett – og mest tid brukes på sosiale medier». De fem største plattformene er Snapchat (91% i aldersgruppen bruker Snapchat), Instagram (84%), YouTube (81%), Facebook (80%), og TikTok (47%). Dette er en sterk indikasjon på hvor det er mulig å møte ungdom. Disse vanene er i konstant endring, så man må jobbe aktivt for å holde seg relevant og oppdatert. Fra rapporten utført av ungdata i 2019, får vi disse resultatene for Narvik og Norge:

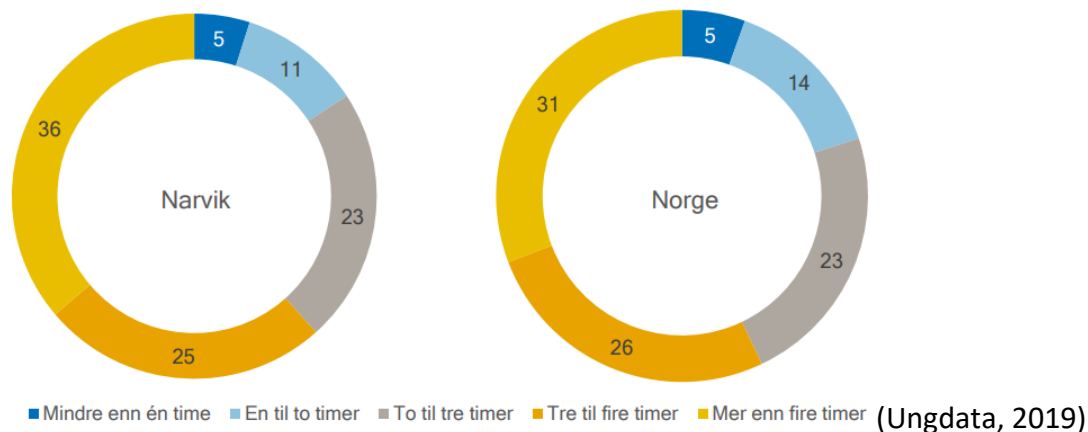
Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag?

Prosentandel av elever på videregående skole i Narvik og i Norge

Utenom skolen, hvor lang tid bruker du vanligvis foran en skjerm i løpet av en dag?

Prosentandel av ungdomsskoleelever i Narvik og i Norge

Grafen viser at den største prosenten viser til ungdom som bruker mer enn fire timer framfor skjermen i løpet av en dag. På andre finner man tre til fire timer og på tredje to til tre timer. Vi kan sammenlikne Narvik mot Norge ikke har store variabler, men at Narvik har større prosent på «mer enn fire timer» enn det Norge har. Det er mange timer over fire timer, så det er ikke usannsynlig at det i den største prosenten innebærer både fem og seks timer. Det er også viktig å være kritisk til hva ungdom betegner som skjerm. Har alle testdeltakere vurderer både mobil, data og tv som skjer, eller er det noen som glemmer visse medier?

2.2.8 Avvikling og Evaluering

«For å bli en bedre konsertarrangør må du kartlegge, og søke å utbedre svakhetene dine» (Baade & Norsk Rockforbund, 2010, s. 103). For å kunne videreutvikle seg som arrangør er

det nødvendig at man stiller et kritisk blikk til egen virksomhet. Om det er vanskelig å finne løsninger på problemer, er det fint mulig å få tilbakemelding fra konsertgjengere og andre konsertarrangører. Kanskje de har erfaring og tanker som du ikke har tenkt på. Det er viktig å ha gode og enkle rutiner for drift og evaluering, slik at man alltid fokuserer på å forbedre seg.

I boken *Project Management* forklarer Bo Tonnquist (2018) hvordan man avslutter og evaluerer prosjekt. Når et prosjekt er over, starter man på en avsluttende fase. I denne fasen fokuserer man på arbeidet som har blitt gjort og dokumenterer de erfaringer og resultat man har fått i løpet av prosjektperioden.

Noen av stegene i denne boken vil variere fra den arenaen jeg forsker på da det ikke direkte er et prosjekt man avslutter Likevel kan man finne mange fellesnevner. «Et prosjekt bør evalueres på så mange måter som mulig. Både resultatene og prosessen bør bli evaluert» (Tonnquist, 2018, s.360). Hva ble de faktiske kostnadene? Hvordan holdt prosjektet tidsskjemaet? Det skal skrives en avsluttende rapport for prosjektet hvor all erfaring og evaluering er samlet. Det er også viktig å reflektere og analysere hvordan samarbeidet om prosjektet har foregått. Her kan man lære mye som kan forbedre veien videre.

«Å ha oppnådd prosjektmålet og fått det godkjent er ingen garanti for å nå målet for forretningseffekt» (Tonnquist, 2018, s. 374). *Impact*, eller effekt, er noe som ofte ikke blir hensyntatt i kunstprosjekter. Effekten av et prosjekt er vanskelig å måle, og da skjer det ofte at det blir avglemt. Det handler om mennesker i prosess – om personlig utvikling og vekst. Hvordan måler man egentlig det? Å realisere organisasjonens mål er en svært viktig del av ethvert prosjekt. Da må man ha verbalisert hva man ønsker å måle. Slike målbare enheter kan være: «Organisasjonen skal være 50% styrt av ungdom innen X år» eller «Organisasjonens mål er å nå ut til x% av byens ungdom innen X år». Dette er målsettinger som er målbare og som man kan analysere realisasjonen av. Har organisasjonen klart å realisere målet?

2.3 Hva har denne arenaen å si for brukerne?

2.3.1 Ungdoms daglige musikkbruk

«Hvis det går en dag uten musikk, føler jeg at jeg ikke har levd den dagen» (Beckmann, 2019, s. 6).

Denne artikkelen tar for seg forskning på ungdommens bruk av musikk i hverdagen, og hvordan den kan virke dempende på stress, følelsen av utenforskap, mangel på tro, mangel på håp og ikke minst mangel på mening.

Digitaliseringen av musikk har hatt enorm betydning på tilgjengeligheten. Musikk er tilgjengelig hele døgnet og forbruket til ungdom er enormt. «Mange hører på musikk flere timer daglig for å tonesette hverdagsaktiviteter» (Beckmann, 2019, s. 7).

Beckmann (2014) omtaler i et kapittel ungdoms musikkbruk, og i den forbindelse har hun intervjuet et utvalg av ungdom. Det de alle har til felles er at de hører på musikk ved enhver anledning. Hver gang de er alene eller ikke prater med noen, hører de på musikk. På jobb, på vei til bussen, hjem fra skolen, når de stiller seg på morgenen og legger seg på kvelden. Studier som tar for seg vårt musikkforbruk viser aldri det korrekte bildet. Dette kommer av at vi lytter til musikk via flere medier enn det vi er klar over. På radioen er det musikk, på TV kan det være musikk, i butikken når vi handler og på jobb er det ofte musikk i bakgrunnen. «Musikklytting foregår gjerne sammen med annen aktivitet, og at situasjonen hvor man setter seg ned og «bare hører» på musikk, er sjelden» (Beckmann, 2014, s.127).

2.3.2 Betydningen av ungdomsklubber og fellesskap

Gode kulturtilbud og tilgang til kulturopplevelser er viktig. For å sikre dette må det satses på gode aktivitets- og kulturtilbud og åpne og inkluderende møteplasser for alle. Mange fritidsarenaer kan også være viktige mestringsarenaer for ungdom som faller ut av skolen. Også utsatte barn og ungdom må ha muligheter til deltakelse i et positivt fritidsmiljø (Barne- likestilling- og inkluderingsdepartementet, 2011, s.8).

2.3.3 En ungdomsarena fri for press

Bakken, Sletten & Eriksen (2018) skrev en artikkel for utdanningsforskning.no om uttrykket «generasjon prestasjon». Det er et uttrykk som ofte brukes om dagens generasjon av ungdom og det økte presset de har på å prestere enten det er på skole, sosiale medier, idrett osv.

Analysene i denne artikkelen viser at de aller fleste tenåringer opplever press på ett eller flere områder – kropp, skole, idrett og sosiale medier – og at det er skoleprestasjoner som peker seg ut som det området der klart flest opplever mye press (Bakken et al., 2018).

Analysene viser også til at mange av dagens ungdommer klarer å håndtere det presset de er under. Det er dog store variasjoner, og enkelte føler på større press enn andre også over flere områder (Bakken et al., 2018).

«Et godt oppvekstmiljø er avhengig av åpne møteplasser hvor terskelen for deltakelse er lavest mulig» (Barne- likestilling- og inkluderingsdepartementet, 2011, s.8). Siden ungdom opplever press og høye terskler ellers i deres daglige liv, er det svært viktig at ungdomsarenaen har et mål om å være fri for press. Her skal det ikke ha noe å si om hvem du er, hvor du kommer fra, og hva du kan. «Åpne møteplasser, hvor alle er velkomne er blant de viktigste investeringer for et trygt oppvekstmiljø, godt forebyggingsarbeid og en styrket barne- og ungdomspolitik» (Barne- likestilling- og inkluderingsdepartementet, 2011, s.8).

2.3.4 Hvordan virker musikk på menneskekroppen

Musikk har tradisjonelt vært del av medisinsk virksomhet i mange kulturer, også vår egen. Musikkterapi har utviklet seg innen en humanistisk tradisjon, med vekt på pedagogiske og psykologiske vinklinger. Dette har medført at studier utført ut fra rent medisinske premisser og metoder har vært relativt færre og av varierende kvalitet. I de senere år har man kunnet kartlegge effekten av musikalske stimuli i større detalj, og det er holdepunkter for at musikk har til dels veldefinerte psykofysiologiske effekter som kan nyttiggjøres i klinisk medisin. Audioanalgetisk, sedativ og anksiolytisk effekt er best kartlagt, men en rekke studier peker i tillegg på immunstimulerende og antidepressiv effekt. I det siste tiåret har musikkens potensielle læringsstimulerende effekt vært i fokus, noe som kan få konsekvenser både for behandling av barn og unge med atferds- og læringsvansker, samt hos eldre med kognitiv og motorisk svikt (Myskja & Lindbæk, 2020).

3.0 Valg av metoder og etiske vurderinger

I dette kapittelet skal jeg presentere oppgavens metoder og etiske vurderinger i tilknytning til metodene.

3.1 Valg av forskningsdesign

I denne oppgaven vil jeg ta i bruk et kvalitativt forskningsdesign. Dette gjør jeg på bakgrunn av problemstillingen; «Hvordan kan man skape en musikalsk arena for ungdom i en liten by som Narvik?». «De *kvalitative metodene* tar i større grad sikte på å fange opp mening og opplevelse som ikke lar seg tallfeste eller måle» (Dalland, 2007). I lys av oppgavens vitenskapelige intensjon gis ikke dette arbeidet en fasit på hva som er den beste måten å drifte en ungdomsarena, men i lys av forskningen vil jeg snakke med ulike parter og høre hva de har erfart og hvordan de har opplevd sitt arbeid med en slik arena. Samtidig vil jeg observere ungdom som allerede deltar i en slik arena for å se på gruppedynamikken og hvordan de trives.

3.2 Valg av metode

I valget av metode har jeg vurdert to forskjellige retninger innenfor forskning. Jeg har vurdert *kvantitativ* metode, og *kvalitativ* metode. Som jeg nevnte, vil denne oppgaven bruke *kvalitativ* metode. I forskning sies det at kvalitative data blir tolket, mens kvantitative data blir telt. Det er ingen av disse metodene som er bedre enn den andre, men min forforståelse av dette temaet og denne oppgaven tilsier at den kvalitative metoden vil være best egnet. Problemstillingen er åpen for at det skal være mulig å bruke kvantitativ forskning i tillegg til kvalitativ forskning. Min beslutning har falt på å kun bruke kvalitativ (Dalland, 2007, s.82-83).

For å få mest ut av den kvalitative forskningen i denne oppgaven, vil det tas i bruk to metodiske retninger. Dette for å gi oppgaven et bredere perspektiv. Forskningen i oppgaven vil ta i bruk intervju og observasjon som metode.

3.2.1 Intervju som metode

I oppgaven vil forskningen i all hovedsak baseres på kvalitative intervju. For å hente inn best mulig informasjon, vil jeg intervju et utvalg ulike informanter. Informantene vil bestå av 2 utvalg, og fire personer. Disse informantene jobber innenfor samme området, men på ulike ungdomsarenaer med litt ulike aktiviteter. «Intervjuet skal ikke bare fortelle oss om den

enkelte, det skal helst kunne si noe utover den intervjuede personen» (Dalland, 2007, s. 128).

Det er viktig at intervjuene klarer å hente inn informantens personlige opplevelse og beskrivelse av sin opplevelse av det hen jobber med. Denne oppgaven handler om ungdomsarenaer, og jeg er ikke i utgangspunktet ute etter informasjon om informantens liv, men dens opplevelse av organisasjonen hen jobber i, viktigheten av det arbeidet samt utviklingspotensialet. Jeg, som intervjuer, har som siktemål å hente så mye informasjon per informant som mulig. «Når vi ser på disse aspektene, er det nødvendig å presisere at det ikke er snakk om ulike typer intervju. Det handler om ulike sider ved det samme intervjuet» (Dalland, 2007, s. 130).

I det første utvalget vil jeg benytte meg av individuelt intervju. Dette på bakgrunn av at de to jeg skal intervjuer i dette utvalget ikke jobber innenfor samme organisasjon. «Å gjennomføre samtaler enkeltvis med personer har den store fordelen at den som intervjues, ikke trenger å ta hensyn til hvordan han eller hun fremstår for andre» (Postholm & Jacobsen, 2011, s. 65).

Det andre utvalget vil foregå som et gruppeintervju. Dette utvalget vil bestå av personer innenfor samme organisasjon, og derfor ønsker jeg en diskusjon hvor alle kan dele sine meninger og tanker rundt organisasjonen og dets utvikling med kommentarer fra kollegaer. Styrken ved denne typen intervju er nettopp det. Man får ikke bare «fram enkeltpersoners isolerte meninger og oppfatninger, men også hvordan ulike oppfatninger diskuteres og utdypes» (Postholm & Jacobsen, 2011, s. 65).

3.2.2 Det semi-strukturerte intervjuet.

Når man skal gjennomføre et intervju, er det viktig å planlegge hvordan man skal gjøre det. Utføringen av intervjuet kan planlegges og kategoriseres etter en gitt struktur. Skalaen strekker seg fra sterkt strukturert, til helt ustrukturert. Hva man velger kommer an på hvem man intervjuer, og hva man er ute etter av informasjon. Til felles har de ulike intervjustrukturene at de er «... samtaler som bidrar med informasjon som svar på spørsmål eller opplysninger til en undring» (Postholm & Jacobsen, 2011, s. 74).

Denne oppgaven vil kompromisere ved å bruke et semistrukturert intervju. Det semistrukturerte, eller halvstrukturerte, intervjuet er en intervjumetode hvor noen relevante spørsmål er klare på forhånd. Disse spørsmålene er i all hovedsak en guide til

intervjuet. Om informanten begynner på tema som ikke er planlagt, er det fullt mulig å utforske disse. Det er også en mulighet at intervjuguiden som var skrevet på forhånd ikke er like relevant som først antatt i forhold til informanten. Da er det her muligheter for å stille spørsmål som ikke er i guiden (Postholm & Jacobsen, 2011).

Bakgrunnen for valget av det semistrukturert intervjumetode baseres på at både informantene og organisasjonene er ukjent for meg. Dette krever at jeg må være fleksibel for å få det beste resultatet. Et strukturert intervju kan i gitte tilfelle være mer begrensende. Et ustrukturert intervju vil også ha sine begrensninger, men på annen måte. Uten en guide som hjelp, er det en mulighet for at jeg ville kunne glemme viktige spørsmål innenfor viktige tema. Derfor har jeg kommet frem til den konklusjon at det semistrukturerte intervjuet er det beste valget for denne oppgaven. I vedlegg 2 og 3 jeg utarbeidet en enkel guide som fører intervjuet gjennom alle de temaene jeg ønsker å prate om, men med friheten til å snakke om tema som jeg ikke har tenkt på i forkant.

3.2.3 Hvordan skal intervjuet foregå?

Intervjuguidene (se vedlegg 2 og 3) vil bestå av spørsmål innenfor temaer som hvordan deres organisasjonsstruktur er og hvordan arenaen kan ha betydning for ungdom. De kan virke som mer strukturerte enn semistrukturerte på papiret, men det er ment til å være en guide gjennom de ulike temaene jeg ønsker å få informasjon fra.

To utvalg av informanter vil bli intervjuet. Disse to utvalgene vil også bli intervjuet på hver sin måte. Jeg har to forskjellige guider til de to ulike utvalgene samtidig som at jeg skal intervjuer det ene utvalget over Zoom, mens det andre utvalget vil jeg møte ansikt til ansikt, i samme rom.

De forskjellige guidene kan begrunnes i at det er to forskjellige utvalg med to forskjellige organisasjoner og utgangspunkt. Utvalg 2 er et større og mer etablert utvalg, som jeg oppfattet har mer designerte ressurser samt bedre forskning rundt egen organisasjon. Derfor vil dette utvalget bli intervjuet på en annen måte enn utvalg 1, som har litt annen organisasjonstype som gir andre svar enn i mitt fokusområde. Begrunnelsen for å benytte utvalg 1 er at utvalget bor i byen jeg bruker som case.

Bakgrunnen for at det ene utvalget går over Zoom mens det andre foregår i samme rom, kommer av det faktum at utvalg 2 befinner seg i samme by som jeg, mens utvalg 1 befinner

seg i Narvik kommune. Med dagens teknologi vil dette gå helt fint. Jeg får snakket ansikt til ansikt med begge gruppene.

3.2.4 Observasjon som metode

Den andre kvalitative forskningsmetoden som benyttes i oppgaven, er observasjon.

Postholm & Jacobsen (2011) skriver følgende om observasjon: «En systematisk innsamling av data ved hjelp av observasjon forutsetter at observasjonen har et fokus. [...] I forskningen bestemmes fokus av *problemstillingen*» (Postholm & Jacobsen, 2011, s. 50).

Basert på det Postholm & Jacobsen (2011) uttaler om observasjon som forskningsmetode, er problemstillingen førende for hva som skal observeres hvor. Min problemstilling er ikke optimal for å begrunne bruken av observasjon som metode. Likevel mener jeg at det er to grunner for hvorfor jeg vil benytte observasjonsmetode.

Jeg skal observere utvalgs 2s arena når det foregår aktiviteter der. Hver mandag har de ulike arrangementer, som jeg skal observere og til dels være med på. Disse arrangementene er ulike musikkrelaterte arrangement for ungdom i denne byen. Hva dette er, vil jeg komme mer tilbake til i neste kapittel hvor jeg gjennomgår funnene i intervjuet. Arrangementene finner jeg relevant for min problemstilling. Problemstillingen min er formulert i et mer organisasjonsstrukturelt format. Med fokus på problemstillingen, vil jeg observere hvordan et slikt arrangement fungerer rent strukturelt. Hva er det med denne kvelden, som trekker folk og kan jeg observere her det de har snakket om i intervjuet? Dette observasjonsfokuset svarer på min problemstilling, og er på linje med det Postholm og Jacobsen (2011) snakker om.

Det er dog ikke kun dette jeg ønsker å observere når jeg er på disse arrangementene. Noe av det jeg skrev om i litteraturdelen, handlet om ungdom og viktigheten av en arena hvor de har tilhørighet. Det andre jeg dermed ønsker å observere, er hvordan ungdommen som kommer hit trives. Hva er det som gjør at de trives? Jeg ønsker å se etter årsaker til at de kommer tilbake, og hvordan stemningen er på disse kveldene. Det er en arena hvor intensjonen er at de i utgangspunktet skal få mulighetene til å senke skuldrene i et musikalsk miljø, så hvordan ser dette ut i praksis?

3.2.5 Observasjonens gang

I observasjonen av denne arenaen vil jeg igjen bruke en kvalitativ tilnærming. Dalland (2011, s. 184-185) forklarer at man i kvalitativ observasjon «... søker å oppnå en helhetsforståelse av det som observeres, retter seg mer mot relasjoner og samspill mellom mennesker enn mot enkeltpersoner» og at kvalitativ observasjon «er prosessorientert, ser på den prosessen individet befinner seg i, og prøver å beskrive utviklingsprosesser for å få dybde og forståelse for de fenomenene som studeres». Jeg vil ikke fokusere på enkeltindivider i observasjonen. Det er ikke de samme ungdommene som kommer tilbake hver uke, og det vil ikke være optimalt å observere enkeltindivider i forbindelse med den problemstilling oppgaven har. Med intervjuet i tankene, vil jeg se på det strukturelle ved disse arrangementene i perspektivet hvordan ungdommen opplever det. Jeg vil observere summen av disse delene og prøve å sette ord på det jeg observerer fra det perspektivet jeg har, og får.

Feltet jeg skal observere er en blanding av det strukturelle ved organisasjonen, og den målgruppen de jobber for. Jeg, som forsker, vil presentere meg for organisasjonen og gjøre meg kjent med dem og det de jobber med. I tillegg vil jeg presentere meg selv, oppgaven og målet jeg har med observasjonen. Grunnen til at jeg kun presenterer meg for organisasjonen, kommer jeg tilbake til senere under avsnittet om etikk.

Gjennom intervjuet vil jeg bli godt kjent med organisasjonen, og de som jobber der. For å være aktiv deltakende istedenfor å passivt observere, vil jeg jobbe som fotograf for promoteringskanalen til organisasjonen. Det vil da være helt naturlig at jeg er der, og organisasjonen har sine føringer på hva som skal tas bilde av i henhold til personvernregler. Da kan jeg også bevege meg fritt og ha interaksjoner med ungdommen.

For å dokumentere observasjonen, vil jeg ta i bruk observasjonsnotat. Dalland (2007, s. 186-187) forklarer at et strukturert observasjonsnotat er absolutt nødvendig for å få fullt utbytte av observasjon. «For å kunne bruke observasjonene med troverdighet er det derfor nødvendig å ta vare på dem på best mulig måte. Ikke stol på hukommelsen, og løse notater er det vanskelig å finne sammenheng i». Jeg vil følge en mal for hvordan jeg skriver observasjonsnotatet, som Dalland (2007) har utformet (se vedlegg 4).

Dette observasjonsnotatet blir spesielt viktig av en konkret grunn. Arrangementet varer i opp mot 3 timer og jeg skal kun observere 2 kvelder. Det er derfor spesielt viktig at jeg har

en strukturert og oversiktlig måte å samle data på. Jeg vil observere så få kvelder siden de kun er en gang i uken, og det er ulike arrangementer hver uke.

Dalland (2007) snakker om ulike måter å observere på. Hva er det jeg som forsker skal se etter? Den ene måten er å se etter atferdsmønstre. Dalland (2007) tar et eksempel hvor observatør ser på adferden til en pasient og hvor ofte en pasient spør etter vann. Kun den enkle gesten kan «... være uttrykk for pasientens behov for vann, men det kan også være uttrykk for angst for en forestående operasjon eller kjedsomhet og kontaktbehov» (Dalland, 2007, s. 191). Overført til min problemstilling og observasjonsplass, kan jeg se på hvor mange ganger en vokalist går opp for å synge under en jam, eller hvor ofte en gitarist har solo. Dette kan tolkes som å enten være stolt av egen evne eller som et ønske om oppmerksomhet. Den andre måten, i Dallands eksempel (2007), å observere på, er å se på hva som skjer når pasienten får vannet. Samspillet mellom pasient og den som kommer med vannet. Da må vi på en helt annen måte observere kroppsspråket den observerte har i denne samhandlingen. Det er hovedsakelig denne måten jeg vil bruke i observasjonen. Jeg ønsker å se på ungdommen og deltakernes kroppsspråk i møte med denne arenaen og det de får til der.

I observasjonen vil jeg ta i bruk ustrukturert observasjon. Siden det ikke er samme ungdom eller samme arrangement uke etter uke, er det umulig for meg å strukturere observasjonen da jeg ikke alltid vil vite hva som møter meg. Det jeg vil gjøre, og som jeg har nevnt tidligere, er å lage en struktur for hvordan jeg skal dokumentere observasjonen. Hvordan eller hva skal jeg observere. Hva skal jeg vektlegge? De inntrykkene jeg får, må her skrives ned umiddelbart i en notatblokk som jeg vil ha med. Denne metoden kan by på mange inntrykk/observasjoner/notater som jeg kan tolke i ettertid (Dalland, 2007).

3.3 Valg av informanter

Fra start har jeg planlagt hvordan jeg skal gå frem i intervjuene, og hvordan jeg skal håndtere informantene. I denne delen av oppgaven, vil det bli utført en casestudie hvor jeg intervjuer forskjellige informanter og setter dem opp mot hverandre for å sammenligne. Disse informantene har et relativt ulikt utgangspunkt, men likt nok til at jeg kan sammenligne ulike aspekter i hvordan de arbeider og driver organisasjonen på. «Såkalte komparative case-studier inkluderer to eller noen få enheter, som blir systematisk sammenliknet. De enkelte

enhetene blir da studert hver for seg, men på samme måte, slik at de kan sammenliknes» (Wæhle, Dahlum & Grønmo, 2020).

3.3.1 Utvalg 1

Dette utvalget har jeg valgt direkte ut ifra oppgavens problemstilling. Da Narvik er oppgavens case, ønsker jeg å intervju de som allerede jobber med ungdom i Narvik. Hvilke historier og erfaringer har de som jobber med dette segmentet? Hva kan de si om ungdommene som bor i denne lille storbyen? Til dette utvalget har jeg funnet to informanter som egner seg godt. De har litt ulikt perspektiv, men jobber begge to med ungdom på hver sin måte.

Trine

Informanten har jeg valgt på bakgrunn av hens bakgrunn i arbeid med ungdom i Narvik. Jeg ønsket at det skulle være en person som har jobbet med ungdom minimum 10 år, som har god erfaring med målgruppen. Det er ikke viktig for meg om denne erfaringen er i forbindelse med musikk eller andre aktiviteter. Grunnlag for valget, er at jeg ønsker å snakke med noen som har reflektert over ungdom som målgruppe. Det er en særegen målgruppe med andre vaner fra den eldre målgruppen.

Basert på dette kom jeg frem til personen jeg velger å kalle «Trine». «Trine» er et alias jeg har satt for å anonymisere i henhold til etiske hensyn, og samtykkeerklæringen. Trine har jobbet med ungdom i over 15 år, og er nå aktiv med en ungdomsklubb.

Trine bor i Narvik kommune. Derfor måtte intervjuet foregå over Zoom. Førsteintrykket jeg satt igjen med fra intervjuet var at Trine er en person som brenner for ungdoms rettigheter til en bra hverdag. Trine er reflektert og tydelig i sine holdninger og erfaringer (Trine, 2022).

Truls

Av samme årsak som med Trine, valgte jeg også denne informanten med erfaringsbakgrunn fra arbeid med ungdom i Narvik. Fra denne informanten ønsket jeg en litt mer konkret rute mellom ungdom og musikkulturen. Her var det ikke like viktig med lang arbeidserfaring, men at hen skulle ha en større forståelse av hvordan musikkulturen i Narvik er.

«Truls» er nok et alias i henhold til etiske hensyn og samtykkeerklæringen. Truls jobber med ungdom og kulturelle arrangementer gjennom et kommunalt prosjekt. Disse holder til på det som har fungert som Narviks kulturelle ungdomshus de siste 25 årene.

I likhet med Trine, fikk jeg ikke møtt Truls i person, men over Zoom. Førsteintrykket jeg fikk av Truls var at han ikke hadde like mye erfaring i feltet som Trine, men at han brenner for det han jobber med og ønsker å utgjøre en forskjell. Jeg følte at han hadde store ambisjoner enn det han og teamet oppnår per nå, men det kommer jeg tilbake til. Han kommer med gode refleksjoner. Kontra ungdomsklubben til Trine er arenaen til Truls vanskeligere å definere (Truls, 2022).

3.3.2 Utvalg 2

Dette utvalget ønsket jeg skulle være en motsats til utvalg 1. Problemstilling handler om, for utvalg 1, hvordan man kan bygge opp en arena for ungdom i en mindre by, mens for utvalg 2 handler det om noen som allerede har begynt prosessen i en større by. Jeg ønsker å komme i kontakt med noen som har erfaring fra kulturbransjen og arbeid med ungdom, og som jobber i en arena som jeg ønsker å forske på. Med det utgangspunktet kom jeg i kontakt med «Martin» og «Maren»

Martin og Maren

«Martin» og «Maren» er aliasene til to personer jeg har kommet i kontakt med, og som jobber i en kulturell ungdomsarena i Oslo. Disse navnene er anonymisert i henhold til etiske hensyn og samtykkeerklæringen.

Martin og Maren har begge lang erfaring i kulturbransjen og i arbeid med unge. De jobber sammen i ulike roller for en ungdomsarena, hvor Maren har ansatt helt fra planleggingsfasen og søknadsskriving sommeren 2020, mens Martin kom inn som koordinator i 40% stilling ved start av arenaen høsten 2021.

Jeg fikk muligheten til å intervju disse som et gruppeintervju i Oslo. Førsteintrykket jeg fikk, var at de begge har en indre driv for å skape noe bra for ungdom. De brenner for at ungdom skal ha et sted å henge, men hvor de også skal bli utfordret. De har høye ambisjoner og tydelige mål for framtiden. Det er tydelig at både Martin og Maren har tenkt nøye gjennom ulike utfordringer og hvordan de ønsker å fremstå (Martin & Maren, 2022).

3.4 Analyse og tolkning

I denne oppgaven vil jeg ta i bruk to forskjellige former for hvordan jeg analyserer. En for intervjuene og en for observasjonen. Jeg vil her ta for meg hvordan jeg går frem i analysedelen og tolkningen av de to datainnhentingsmetodene.

3.4.1 Intervju

Dalland (2007, s. 171) forklarer at «analyse og tolkning er tett sammenvevd [...] Analyse i form av bearbeiding og sortering kommer naturlig tidlig i arbeidet, mens tolkningen av hvordan dataene skal forstås kommer senere»

Analysen av intervjuene baseres på transkripsjoner av disse. Ved å ta opp lyden ved bruk av en opptaker, får jeg muligheten til å høre intervjuet så mange ganger jeg vil og også skrive det ut ordrett. Jeg foretar også et valg på hvordan jeg vil bearbeide intervjuene. Jeg vil gå gjennom to faser med bearbeiding i transkripsjonen av intervjuene. Jeg vil i første omgang skrive det ut ord for ord. Deretter vil jeg bearbeide det til et mer skriftlig språk ved å forme setninger litt ryddigere, og fjerne fyllord (Dalland, 2007).

Skilbrei (2019) refererer til Harriet Holter (1996) sine tre ulike analysestrategier i forbindelse med intervjudata. Av disse tre faller min oppgave og analyse innenfor *kategoribasert* analyse. Med dette «mener hun at forskeren analyserer med tanke på å identifisere de kategorier av prosesser, begivenheter eller praksiser som framstår som vanlige eller spesielt betydningsfulle, ikke bare for informantene, men også sett i lys av forskningens problemstilling» (Holter referert gjennom Skilbrei, 2019).

3.4.2 Observasjon

Dalland (2007) beskriver fire faser ved beskrivelse og tolkning av observasjon. Disse fasene vil gli over i hverandre i kvalitativ observasjon.

1. Forberedelse til observasjonen
2. Gjennomføring av observasjonen
3. Beskrivelse av det observerte
4. Tolkning av observasjonen

I denne delen vil jeg beskrive fase 4, og hvordan jeg vil tolke observasjonene jeg har gjort.

Jeg vil benytte ustrukturert observasjon hvor arenaen jeg observerer ikke har likt tilbud hver gang. Dataen jeg sitter igjen med etter observasjonene er derfor en beskrivelse av atmosfære, delvis oppførsel av ungdommen som kommer den dagen, og andre elementer som preger arrangementet. Den tolkningen jeg gjør av observasjonen blir i stor grad å se helheten, hvordan ansatte opptre, og hvordan arenaen svarer til intervjuet jeg hadde med ansatte, og til annen empirisk data.

3.5 Etiske overveielser

«Når etikk blir diskutert i tilknytning til forsøk med mennesker, konkluderer Hovedkomiteen for norsk forskning (1981) at slik forskning må skje i overensstemmelse med bestemte retningslinjer for hva som er akseptabelt (Dalland, 2007, s.233).

For å holde denne studien innenfor personvernombudet for forsknings retningslinjer, har jeg sendt søknad til NSD og fått den godkjent.

For å håndtere personvern i oppgaven, gjennomfører jeg forskjellige tiltak for å anonymisere informantene. Dette gjennomføres ulikt for de to ulike metodene.

3.5.1 Intervju

Det første tiltaket jeg gjorde, var å få skriftlig samtykke fra informantene. Jeg sendte ut et informasjonsskriv (se vedlegg 1) med informasjon om oppgaven og tiltak for personvern og hvilke rettigheter de har. Tiltakene for å bevare personvern er at jeg vil transkribere intervjuene med fiktive navn, og slette lydopptak før masteren leveres. Jeg som forsker har taushetsplikt overfor informantene. Informantene har rett til å trekke seg som informant om de ikke føler seg komfortabel.

3.5.2 Observasjon

I motsetning til intervju, hvor det etiske er lettere å ivareta, er de etiske spørsmålene rundt observasjon som metode, mer kompleks. Det jeg ønsker å gjøre i tillegg under observasjonen er å utføre en skjult observasjon. Dette ønsker jeg å gjøre av ulike grunner.

Den første grunnen er at jeg vil unngå *forskningseffekten*. «Forskningseffekten innebærer at personer som vet at de blir observert, kan tenkes å opptre annerledes enn de ellers ville ha gjort: forskningseffekten kan påvirke observasjonens gyldighet (Dalland, 2007, s. 202).

Den andre grunnen til at jeg ønsker å velge skjult observasjon, er at jeg ikke ønsker å være et hinder for at ungdom skal komme tilbake. Jeg selv har erfaring med at det kan være skummelt å komme til en ny arena. En arena man ikke er så godt kjent i. Nye lokaler og personer man ikke kjenner blant publikum og ansatte. Dette føles nok som et hinder for mange andre også. Hvis det i tillegg til disse faktorene kommer en ukjent person som forklarer at han skal observere deg, kan det påvirke ønsket om å komme tilbake. Denne arenaen er fortsatt i oppstartsfasen. Den har bak seg kun et halvt år drift. Jeg ønsker ikke å komme i veien for publikumsutviklingen deres ved å være enda en stressende faktor for ungdommen.

Med skjult observasjon har jeg muligheten til å unngå disse faktorene, men samtidig påpeker Jacobsen (2018) et etisk problem: «Er det riktig å undersøke mennesker uten at de har gitt samtykke?». Jacobsen (2018) fortsetter med at svaret på dette ikke er lett å komme fram til, men at man kan vurdere skjult observasjon dersom man antar at de observerte vil opptre annerledes om de vet at de blir observert.

Forskningsetikk.no har sterke meninger om det etiske ved å ha skjult observasjon. «Skjult observasjon bryter nemlig helt med det etiske prinsippet om informert samtykke [...] Infiltratørrollen er i tillegg praktisk og psykisk vanskelig; som forsker må man late som om man er en man ikke er [...] alt i alt er denne rollen i høyeste grad etisk uakseptabel». Det Forskningsetikk.no også gjør, er å presentere en modell eller variant av skjult observasjon som i større grad er akseptabel. Aubert (1982) var deltager i motstandsbevegelsen under andre verdenskrig. I ettertid analyserte han et fenomen som oppsto under hans deltakelse.

Det jeg gjør kan ikke direkte sammenlignes med Aubert (1982), men det vil være en hybrid av hans forskning og vanlig observasjonsforskning. Jeg vil være deltakende som fotograf, og skjule meg bak rollen samtidig som jeg observerer og tar skjulte notater av observasjoner. Når jeg er fotograf på arrangementene, vil det ikke føles unaturlig at jeg er der. For å unngå at ungdommen kan identifiseres på noen måte, vil jeg ikke ta kontakt med disse og vet da ikke hvor de kommer fra eller hva de heter. Bildene jeg tar, vil kun være av de som står på scenen, og de vil kun behandles av Martin fra Arena 3. De er veldig nøye med GDPR. Det vil være nye ungdom hver uke som gjør at det er lett å holde de anonyme.

3.6 Kildekritikk

Det resultatet forskeren kommer frem til i arbeidet med denne oppgaven, er kun så god som de kildene og de data hen samler. Om det er litteratur, intervju eller observasjon stilles det spørsmål om forsker har fått tak i de rette kildene. Uten de rette kildene vil ikke dataenes gyldighet være på godt nok nivå (Jacobsen, 2018, s.229).

For å opprettholde validitet og gyldighet i forskningen, er det nødvendig med god kildekritikk. Min problemstilling er ikke mye omtalt i tidligere forskning, og derfor finner jeg ikke mye litteratur om emnet. Jeg har derfor måtte rette søkelyset utover i ulike retninger. Gjennom dette søket har jeg stilt spørsmål (Dalland, 2007).

1. Hva slags tekst er det?
2. Hvem har skrevet teksten?
3. For hvem er teksten skrevet?
4. Hvorfor skriver forfatteren om dette?
5. Hva er formålet med teksten?

Jeg har sett på forskjellige vinklinger på problemstillingen, og bruker ytterpunkter for å sette det sammen til en helhet. De tekstene jeg har sett på omhandler:

Musikk

- hvordan arrangere og hva må man tenke på som arrangør, og hvordan ungdom bruker musikken.

Ungdomsklubb

- fenomener ved ungdomsklubber og ungdommene som går der, og hvordan drive en ungdomsklubb.

lokale nyheter fra Narvik

- ungdom som klager over tilbud og andre relevante nyheter om Narviks kulturelle tilbud. Hva de gjør bra og hva de gjør dårlig.

For at jeg skal være sikker på at kildene er gode, ser jeg nøye på hvem som har skrevet litteraturen og om det er sekundærkilder jeg kan henvende meg til. Jeg prøver å unngå artikler hvor jeg ikke kan stole på validiteten.

Litteratur som omhandler musikk og ungdomsklubber vil gjerne være skrevet av de som arbeider med faget, forskere som vil vite mer om hva som beveger seg i disse miljøene – blant ungdommer – hva påvirker osv. jmf. bestillingsrapporter fra og i kommunale planer og offentlige instanser. Artikler i media er ofte skrevet for sin definerte målgruppe.

De to siste spørsmålene har forskjellig svar avhengig av hvilken litteratur det er og hvem som har forfattet teksten. Det jeg prøver å se etter er litteratur som er skrevet på bakgrunn av interesse for feltet og ikke nødvendigvis av «nødvendighet». Med det mener jeg at forfatteren har en interesse for feltet og derfor har lettere for å gjøre en grundigere forskning kontra forfattere som har blitt satt til å skrive det på oppdrag fra oppdragsgivere som stat eller kommune.

4.0 Analyse og resultater

I dette kapittelet vil jeg presentere og analysere enkeltfunn. Før jeg sammenligner og trekker inn forskjellige empiriske funn i drøftingen, vil jeg presentere hvert intervju hver for seg. Det samme vil jeg gjøre med observasjonen. Dette valget tar jeg for å skape en tydelig oversikt over hver enkel kilde. Jeg vil presentere funnene i en tematisk inndeling hvor jeg først presenterer tilbudet etterfulgt av hva informanten og organisasjonen sier før jeg diskuterer hva som ligger i verdiskapning for ungdom.

4.1 Intervju

4.1.1 Utvalg 1 – Trine

Som tidligere presentert, er Trine et alias for en person som jobber i en ungdomsklubb i Narvik, og som har jobbet med ungdom i ca. 15 år. Trine har jobbet for samme ungdomsklubben gjennom flere år. Så hva er tilbudet hun jobber med?

Tilbudet

Tilbudet Trine jobber med, er en ungdomsarena i Narvik kommune, som jeg velger å kalle «arena 1». Arena 1 har åpen for 8. klasse til og med 17 år, og junior for 5.-7. klasse. Tilbudet for junior holdes en dag i uken og for de øvrige ungdommene 2-3 dager i uka. De to gruppene bytter annenhver fredag slik at begge har to fredager i måneden. Arena 1 er et lavterskeltilbud. Man trenger hverken påmelding eller å betale for å besøke ungdomsklubben. Man kan komme og gå som man vil i åpningstiden. Lokalene har nylig blitt pusset opp og malt i varme og fine farger. Utstyrsparken har også fått en stor oppgradering den siste tiden. Arena 1 kan tilby arkadespill, gamingrom med 12 gamingmaskiner, 2 PlayStation 5, Xbox S, Switch, boksemaskin, 5 biljardbord, bordtennis, kinorum, 2 airhockey, fotballbord, digre sakosekker, 2 fullt utstyrte bandrom, et rom for elektronisk musikk og podkast og kafé. 500 kvm direkte til ungdommen og 800 kvm totalt som inkluderer kontor og lagerplass. «Det skal være et tilbud hvor du kan finne på masse rart og vi strever med å ha så høy ungdomsmedvirkning som vi klarer, så hvis at ungdommen sier at 'vi har lyst til det og det' og får vi tak i penger, så gjør vi det! Vi har også mengder med brettspill – analoge spill som vi kaller det» (Trine, 2022).

Organisasjonen

Arena 1 er en kommunal organisasjon hvor de ansatte er ansatt i enhet kultur i Narvik kommune. Formelt sett er Arena 1 en egenorganisert aktivitet. Kommunen er ikke pliktig til å satse på tilbudet. Det er ikke et lovpålagt tilbud og kan lett strykes i det kommunale budsjettet. «Den gjengen jeg har sammen med meg får sin lønn i himmelen [...] Vi alle yter mye mer enn det lønna vår tilsier. Det er ingen av oss som ser på dette som en jobb. Det er en livsstil» (Trine, 2022). Motivasjonen som driver dette tilbudet, er sterk. Alle de ansatte er på samme side og jobber med dette fordi de brenner for det. De starter også med lørdagskafé, som ingen får lønn for. Det er helt frivillig arbeid. Oppussingen gikk også på dugnad. «Jeg skulle gjerne se at alt av ungdomsklubber og den type tilbud var lovpålagt. At det va noe kommunene va pliktig til å gjøre og at kommunene satset på det» (Trine, 2022).

Selv om dette ikke er et lovpålagt tiltak, er det i all hovedsak kommunen som drifter Arena 1. I år har de fått økt aktivitetsbudsjett, og nå jobber de for at kommunen skal øke driftsbudsjettet. Det trengs flere voksne på jobb, og da er det viktig at de får den lønnen de skal ha. Statlige midler er også viktig for finansiering. Arena 1 er medlem av Ungdom og Fritid. De får statlige midler som de deler ut etter søknader for sine medlemsklubber. Dette medlemskapet er det som har gjort at Arena 1 har kunnet drevet på med aktiviteter i mange år. Gjennom søknad til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (heretter forkortet Bufdir) har de fått midler til blant annet gamingrommet. «Fylkeskommunen er vel der vi får minst ifra. Det kan like gjerne være fordi vi er dårlig å søke, men vi fikk 20k til å kjøpe og dele ut refleks i forbindelse med trafikksikkerhetsdagen» (Trine, 2022).

Når jeg stiller spørsmål om markedsføring og publikumsmedvirkning, får jeg en kanskje ikke overraskende reaksjon «Å herregud.. skal vi snakke om noe lettere?» med en munter tone preget av erfaring. «Altså ungdom er jo klin umulig å få tak i og vi har forsket nå i 9 år på hvordan vi skal gjøre dette. Jeg har blitt drivende dyktig på å lage fargerike plakater, for hvis du skal ha plakater som ungdommen ser, må du nesten klappe dem i panna for at de skal se den» (Trine, 2022). Hun forteller videre at på Facebook og Instagram er det foreldrene de treffer. I senere tid har de begynt å bruke Snapchat som en promoteringskanal. Arena 1 samarbeider med ungdomsskolen og andre ungdomstilbud for at de også kan fortelle om og dele tilbudet. Det er en voksen gjeng som er ansatt på Arena 1, så det er ikke lett å henge med på trender i utviklingen til sosiale medier og ungdommens vaner. «Her er det bare å

hive seg ut i dette og læringskurvene går jo bakover, den er så bratt» (Trine, 2022). De siste årene har ikke Arena 1 hatt like stor pågang i brukere som det de en gang hadde, men høsten 2021 snudde det helt. Arena 1 regnet på det og fra våren til høsten 2021 hadde de 560% økning av besøkende.

Koronaen har vel gjort litt. De var lei av å sitte hjemme, så når de endelig fikk lov til å gå ut. – Og så tror jeg og at det samarbeidet vi har hatt rundt - og det og ikke gi opp. Pøse ut på Facebook og nettsidene med info og snakke med enhver ungdom man fant, så går det. Det er kjempebra og artig å høre fra de andre i kommunen som jobber med ungdom som sier at Arena 1 har blitt 'the shit'⁶. Det er dit man skal. Ting må tilpasses for man skal på Arena 1 (Trine, 2022).

Verdien for ungdom

«Her kan du bare komme å være» er mottoet til Arena 1. Trine snakker varmt om tilbudet de har og hvorfor det er viktig for ungdommen i området. «alle bør ha en lavterskel ungdomsklubb som er attraktiv og som driftes på ungdommens premisser» (Trine, 2022). Det er en plass hvor man kan komme og henge med venner, men også få nye venner. Det er viktig for den mentale helse og det sosiale å ha en slik plass. Det er dog ikke bare å gi ungdom et rom med noen sofaer og si «vær så god». Man må ha et tilbud som er attraktivt, så kan de velge om de ønsker å bare sitte i sofaen og henge, eller game eller se på film. Det er det som har forårsaket eksplosjonen i besøkende. Det holder ikke å ha utdatert utstyr. Det trekker ikke ungdom. Trine forteller:

Hvis du ikke har utstyr hjemme, kan du komme til oss og spille, og på den måten være med i venneflokken og skjønne hva det er snakk om. Hvis du mangler venner, men du er god på gaming, så har vi en aktivitet du kjenner og er trygg på som gjør at du kan game, for det vi vet er at før eller senere så får du en venn» (Trine, 2022).

På Arena 1 jobber de aktivt for at miljøet skal være så åpent som mulig. De fleste kommer i gjenger, men inne på klubben snakker de med hverandre på kryss og tvers av vennegjenger. Kommer man alene finner man alltid noen å snakke med. Finner man det ikke selv er dette litt av jobben for de som jobber der. «Ser vi noen som går alene, er det alltid noen andre

⁶ «The shit»: Noe man sier for å indikere at noe er veldig bra. I denne sammenhengen vil det bety at Arena 1 er den beste plassen å være.

ungdommer vi kjenner bedre, så tar vi tak i dem og sier 'hør her. nå finn dokker på noe i lag' og så gjør dem det» (Trine, 2022).

Ungdomsmedvirkning er et veldig sentralt tema for Arena 1, ifølge Trine, og hun fortsetter:

Vi har både allmøter hvor alle kan si det dem vil. De kan også si det utenom møter da. Vi har også en ressursgruppe med to jenter og gutter som går i 8. som er ekstra engasjert. Vi kontrollsjekker alt med disse. Dem sier rett ut hva de ønsker og ikke. Vi skal bare legge til rette for at ungdommen får det tilbudet dem vil ha. Det er jo ikke vårt tilbud (Trine, 2022).

Tilbudet i Narvik

Trine forteller at Narvik har et ganske bredt og godt tilbud – for noen. Frem til 15 årsalderen er tilbudet veldig bra. Fra 16 årsalderen begynner det å dabbe av. Ungdomsklubber som Arena 1 er ikke like «kul» og andre lignende tilbud har ikke kommet seg opp å gå, som for eksempel ungdommens hus (Ungdommens hus vil jeg komme tilbake til). «aldersgruppen 16-20, særlig 18-20, er den som har det desidert dårligste tilbudet i Narvik. Det er noe vi også ønsker å gjøre noe med i kommunen, men vi vet bare ikke helt hvordan» (Trine, 2022). Ungdom ønsker lengre åpningstid. Det å kunne dra på ungdomsklubben etter skoletid og henge der frem til de har andre ting å gjøre. Arena 1 har søkt penger for å kunne gjøre dette, men har ennå ikke fått det innvilget.

Et musikkmiljø er også noe de prøver å få i gang på Arena 1. Trine forteller at musikkmiljøet blant ungdom har lagt brakk en stund. Det kan skyldes forskjellige årsaker. Det har vært lite rom for øvingsmuligheter, det kan være at ungdom ikke er like interessert i musikk, og så er det lite konserter for målgruppen. Enten blir det for stort og dyrt eller lite og ukjent. Arena 1 har to fullt utstyrte bandrom. Det har ikke vært brukt så mye som de skulle ønske. «Vi har innsett at vi kanskje gikk ut litt feil, og dermed har vi kanskje skremt noen ungdom» (Trine, 2022). Det er mange ildsjeler i byen som ønsker å få et miljø opp og gå med konserter ungdom selv kan spille på og arrangør og teknikk kurs slik at ungdom kan organisere konserter og styre lyd og lys selv uten å være avhengig av voksne.

Det viktigste er å ikke gi opp som ungdomsarbeider. Arena 1 har hatt oppturer og nedturer og det har vært mange kvelder med åpent uten at det har dukket opp noen. Plutselig dukker noen opp og da må man være klar med åpne armer istedenfor å tenke at det ikke går. Det

samme tenker Trine om musikkrommene som resten av huset. Det løsnet for ungdomsklubben i høst. Plutselig kommer de rette personene inn og da kan det løsne der også. «Med ungdom må man ha enorm tålmodighet. Det er mye som skjer i livene deres, så de må ha tid til alt og noen ganger er man ikke første prioritet. Man må ha tilbudet klart og de må få være med fra begynnelsen med å forme klubben, og ikke bare 'ja' og 'nei' på slutten» (Trine, 2022).

4.1.2 Utvalg 1 – Truls

I likhet med Trine, er Truls et alias for en informant fra Narvik. Truls jobber med ungdom, men har ikke like lang erfaring som Trine. Han virker veldig engasjert og motivert til å bidra til et positivt klima for ungdom i byen, men hva er tilbudet?

Tilbudet

Tilbudet Truls er med på å drifte, er noe som jeg velger å kalle Arena 2 og de holder til på det som kalles Ungdommens Hus (forkortes «UH»). UH er opprinnelig Norges eldste kommunale kinobygg, og har fungert som ungdomshus i ca. 25 år med varierende tilbud. Det har vært perioder med mye aktivitet og mindre aktivitet. I dag er det Arena 2 og kulturscene.

Det som måtte forutsette at akkurat Arena 2 kunne ta over lokalene og gjøre det vi gjør, var at den kulturaktiviteten som har vært der tidligere får lov til å videreføres.

Det skal være en arena der unge kulturutøvere kan stå på scenen og vise frem det dem jobber med rett og slett (Truls, 2022).

Det Arena 2 gjør er å gi ungdom en plass å fremføre musikken sin. Arrangerer de workshops, frokostmøter eller andre arrangement, er det alltid et mål å ha kulturinnslag fra unge kulturutøvere. Arena 2 har ikke noe eget tilbud for øving, og skal ikke ha den rollen, men om noen er nysgjerrige på hvor det er mulig å øve er det gode dialoger mellom de stedene som har øvingsmuligheter. For eksempel Arena 1. Om man er for gammel for Arena 1, er det neste steget øvingsrom i kjelleren til Narviks konserthus, Folkets Hus.

Arena 2 har en primærmålgruppe på 16-26 år. «Egentlig er det ingen begrensninger. Vi har hatt arr med aldersgruppen 13 og 30 år, men 16-26 er primærmålgruppen» (Truls, 2022).

Organisasjonen

Arena 2 er kommunalt organisert og ligger under enhet kultur. Det innehar ulike stillinger hvor noen har koordinatorstilling, noen driver kafé en gang i uka og hvor andre jobber

direkte med ungdom. Kultur er ikke det eneste Arena 2 jobber med. De har en del andre prosjekter som ikke direkte er innom kulturfeltet. «... men samtidig. Sosial bærekraft er en av våre pilarer og da er kultur viktig» (Truls, 2022).

Arena 2 er en av flere organisasjoner med samme form rundt om i Nordland og har fått tilskudd fra Nordlands fylkeskommune. Rådmannen i Narvik søkte på vegne av Narvik, Rana og Bodø til etablering av disse organisasjonene. Bodø er rettet mot næringslivet, Rana er fortsatt i etableringsfasen. Narviks tilbud skal være en arena for ungdom og unge voksne. «I tillegg til dette er ambisjonen at vi skal være en arena for medvirkning til bærekraft og samfunnsutvikling» (Truls, 2022).

Ved spørsmål om markedsføring svarer Truls at dette er et område med forbedringspotensial. Truls tror også dette er en vanlig.

For vår del er dette et arbeid vi starter med akkurat nå for å kommunisere bedre hva vi er og hva slags tilbud vi har, og kanskje også i forhold med dette å være en scene og åpen arena for målgruppen som ønsker å bruke den (Truls, 2022).

Det er flere ting som kan være årsak til at dette med markedsføring er vanskelig. Som Truls forklarer, har de så vidt begynt markedsføring. Ungdom er en målgruppe det ikke er lett å nå ut til. Det kan hende man bommer på plattform og ikke treffer ungdommen der de er. Det kan også hende at den sosiale dørstokkmilen er større enn ønsket om å ta del.

Det jeg tror funker og det som er målet er at jo flere arr vi har, jo flere nye ungdommer ser vi at møter og kommer inn i «miljøet». Dem er gull verdt i forhold til å dra med seg andre igjen (Truls, 2022).

Verdien for ungdom

Narvik er spesiell når det kommer til ungdom og Musikk. Det er ikke så mye som skjer for ungdom på kulturfronten og det er ikke så mange arenaer for dem å spille på. På grunn av dette har de voksne en oppfatning av at det kanskje ikke er like høy interesse for musikk hos ungdom. Truls forklarer hans oppfatning av det, men sier også at kanskje de voksne egentlig tar litt feil, og ikke har like god oversikt som de tror de har. Etter Musikk Dans og Drama ble lagt ned, fikk Narvik VGS valgfaget musikk, som er litt mer omfattende enn det tilbudet andre skoler har. Her ser vi at det er veldig mange flinke ungdommer. Det som kan gjøres da er å sette opp konserter slik at de får en arena å spille på.

Arena 2 jobber aktivt med sosial bærekraft. De har arrangementer som ikke innebærer kultur, men de er også med på å sette opp konserter. «Det jeg ser i etterkant av arrangement hvor vi involverer flere, er det at dem får hilst på hverandre og møtes og treffe likesinnede. At vi er en naturlig møteplass for de som driver på med det» (Truls, 2022).

Truls ser tilbake på egne erfaringer med å være engasjert ung musiker i en by som kanskje ikke har de beste tilbudene for å utøve musikk for ungdom. Da var det rockeverksted på Arena 1 hvor åtte-ni band drev på i et autonomt miljø uten instruktør. De hadde bare to muligheter i året å spille konsert. Det ene var Rallarrock i Vinterfestuka⁷ og den andre var Rock mot Rus på Andøya – 246 km nord for Narvik. Det var dette de øvde mot, og drivet var stor for å spille konsert. På et tidspunkt fikk metalbandet hans lov til å spille konsert i Sjømannskirken i Narvik. Da tok de utstyret sitt på ryggen og gikk mange lange turer bare for å spille en konsert. Det ga dem stor glede på denne tiden, og det var svært viktig for dem å få utløp for uttrykksbehovet sitt. «Jeg vet ikke om ting har forandret seg eller om vi er dårlig å kommunisere, men jeg ser ikke det samme trøkket som jeg opplevde det var før» (Truls, 2022).

Tilbudet i Narvik

I dag mener Truls det gjøres mye bra i Narvik. De som jobber med ungdom snakker sammen og da får man en oversikt over hva som fungerer og ikke fungerer, og hva vi har. Det som har manglet er et autonomt musikkmiljø. Det er stor inspirasjon i å se noen som er 5-6 år eldre som er kjempeflink og spiller bra musikk. Siden det ikke har vært veldig stort trykk i det unge musikklivet har vi ikke så mange slike «caser» med band som kan inspirere og løfte hverandre.

Før vi kommer dit må vi som jobber med ungdommen fortsette å stimulere og gi dem arenaen hvor de kan holde på sammen og for seg selv. Så er håpet at disse etter hvert blir så selvdrevene at vi har de her eldste og ungdommen som kan inspirere de som kommer etter (Truls, 2022).

En annen ting Truls ser på som svært viktig, er at de lokale kulturarrangørene involverer unge aktører som holder på med kultur og musikk, slik at de føler seg inkludert og samtidig

⁷ Vinterfestuka i Narvik er en av Nord-Norges største festivaler. «interfestuka fremstår i dag som en moderne festival med et spennende innhold samtidig som rammen og symbolene fra kulturhistorien blir tatt godt vare på» <https://www.vinterfestuka.no/om-vinterfestuka/>

får et innblikk i hvordan ting fungerer. At de kan være med på å medvirke hvordan arrangementene deres skal se ut. Det er viktig å finne de som har interesse og brenner for kultur, og så klare å beholde dem over tid. Det må komme noen som tar over når de eldre slutter. «Ønskedrømmen er, hvis man skal få et bærekraftig kulturliv, er at man må ha et autonomt miljø på toppen med utøvere som er aktive og driver på som inspirer de som kommer under» (Truls, 2022).

4.1.3 Utvalg 2 – Martin og Maren

Martin og Maren er aliaset til to informanter som jobber med en kulturell arena for ungdom i Oslo. Jeg velger å ikke navngi denne arenaen da det ikke har noe å si for oppgaven. Martin er utdannet musiker og har jobbet med ungdom i mange år. Maren er utdannet musiker og musikkpedagog og musikkviter. De har jobbet med ungdom i mange år, og vært med i dette prosjektet fra starten. Jeg oppfatter begge to som engasjerte i det de gjør og at de har et sterkt ønske om å bidra med kulturelle tilbud for og av unge. Så hva er tilbudet deres i dag?

Tilbudet

Arenaen er en satsning på ungdom og har som mål å korte ned avstanden mellom de entusiastiske kulturinteresserte og det etablerte profesjonelle musikklivet. En av oppgavene til prosjektet er å rive ned ideer som ungdom har. Ideer om hvor unik eller spesiell de menneskene er som har fått det til. Det å belyse at alle er mennesker. Noen har vært heldig med å treffe riktig med det de jobber med. De har stolt på seg selv lenge nok. «Vi har først og fremst lyst til å bryte ned masse forutinntatte ideer og fordommer» (Martin & Maren, 2022).

Maren fortsetter med å forklare at arenaen skal være en møteplass, og det skal være for all ungdom. «De som har lyst til å henge, de som har lyst til å treffe andre, de som har lyst til å lære mer, bli inspirert, møte både mellom ulike miljøer, men også møte profesjonelle» (Martin & Maren, 2022).

Det er store ambisjoner om at ungdom kan styre og medvirke i hva denne arenaen skal fylles med. Arenaen disponerer en scene med kapasitet for 220 stående. Det er full backline, godt PA, og full lysrigg. Arenaen har ikke øvingsmuligheter, men har nær kontakt med organisasjoner som har muligheter for dette. Arrangementene i arenaen kan variere veldig,

men det er et tilbud for aldersgruppen 13-20 år hvor det arrangeres konserter, workshops, møte med artister og mer. Det holdes åpent mandager på ettermiddagstid.

Organisasjonen

Arenaen er et prosjekt som startet under den kommunale enheten. Arenaen er forholdsvis ny, og startet opp høsten 2021 etter et års planlegging og søknadsskriving. Arenaen er et politisk oppdrag og prosjektet ble satt i gang av en større kulturenhet med flere ansatte. Maren jobber i denne enheten og bistår derfra til arenaen. Martin jobber kun for arenaen i en 40% stilling.

Arenaen er avhengig av finansiell støtte. Uten en solid støtte hadde ikke arenaen kunne startet opp og drevet som den gjør i dag. Nettopp fordi arenaen er kommunal, er det mange støtteordninger kommunen ikke har tilgang til å søke på. Samtidig er det et oppdrag fra politikerne som betyr at denne arenaen skal tilbys. De har fått møtelpasstilskudd fra Bufdir, tilskudd til teknisk utstyr og tilskudd fra kulturrådet.

De tre støtteordningene som vi nå har snakket om - det ene gjør at vi har skallet UKB. Vi har råd til å ha meg på jobb og åpne dører. Den andre gjør at vi kan åpne med bra utstyr. Så fikk vi midler i går som vi kan bruke til å betale de som er her. Teknikere eller på scenen osv. (Martin, 2022).

Helt til sist kommer lokalene de får bruke som er en del av den større enheten, den finansieres av kommunale penger.

Arenaen er en del av en større allianse som inkluderer andre kulturaktører for ungdom. Det er en allianse som jobber for å bli en sterkere stemme sammen. Alliansen startet «litt ut av at byråden sa at idretten er kjempeflink på å gå sammen og snakke med samla stemme. Dere på kultursiden er ikke like flink. Så det er et mål om å bli bedre» (Martin & Malin, 2022). Det er stor interesse for samspill mellom ulike kulturaktører, men pandemien har gjort det krevende å komme i gang. Alliansen har nå kommet godt i gang, jobber i hovedsak for å nå bedre fram til byrådet i tillegg til å få informasjon rundt om i de ulike bydelene. «Det tror jeg er et samarbeid som politikere merker og ikke ungdom merker. Det er litt formålet til alliansen, å ha litt større kraft i knyttneven på den politiske siden» (Martin & Malin, 2022).

Når jeg spør om markedsføring og promotering, er Martin og Maren litt mer selvsikker enn de jeg har snakket med tidligere, selv om de heller ikke er i mål. «Det er sosiale medier,

plakater. Vi har et ungdomsråd som tidvis har jobbet med å henge opp plakater og få med sine. Vi merker at miljøene selv, særlig musikklinjen, gjør markedsføring i sine kanaler» (Martin & Malin, 2022). De ønsker også å få på plass et nyhetsbrev som går direkte til organisasjonene og de ulike ungdomsaktørene.

Martin tror at den aller beste markedsføringen for ungdom er å oppleve resultatet av det som skjer på arenaen. Med uttrykket *The proof is in the pudding* referer Martin til at arenaen er kun så bra som innholdet. «Beste promoen er å gjøre bra ting og hele tiden hanke inn nye folk. Det er kanskje vel så god publikumsutvikling som markedsføring» (Martin & Malin, 2022). Plakater, Instagram-poster og lignende fungerer ikke alene, men at det sammen kan virke som en påminnelse, sier Malin. Medvirkning som promoteringstiltak er det Martin og Malin tror fungerer best. Isolert sett har Facebook og Instagram lite å si. Det å personlig nå ut til ungdom er det som gjør at ungdom faktisk kommer. «Gå direkte på sanglærere og folk som jobber med ungdom. Kulturskole, private kulturskoler, kor. Få det ut i de kanalene hvor voksne kan anbefale» (Martin & Malin, 2022).

Noe Martin og Malin prøver å unngå, er å markedsføre med Pizza og mat. Det er ikke det denne arenaen skal være. De fleste ungdomsklubber forteller at å lokke med Pizza er den beste promoteringen. Alle filmer pizza og burger for å få ungdom til å komme.

Jeg tror vi skal klare å heve det et nivå opp for vi jobber med kanskje litt eldre ungdom og så hvis vi fokuserer på innholdet kan Pizza komme i andre rekke og da går det fint å gå hjem sulten iblant (Martin & Malin, 2022).

Verdien for ungdom

Det er ikke mange byer som har bedre tilbud for ungdom enn det Oslo har. Martin forklarer at «det er utrolig mange gode initiativ og krefter og organisasjoner, men jeg lurer litt på de overhengende tingene som gjør at de jobber godt i lag, om de tingene funker godt nok» (Martin & Malin, 2022). Malin forklarer videre at arenaens ønsker er å knytte disse tilbudene mer sammen slik at miljøene kan bli bedre kjent og vokse litt på samhandling. Det er også en av målene til alliansen. Man kan se et tydelig skille mellom ulike bydeler. Noen klubber har veldig bra tilbud, og trekker godt med ungdom. Man skjønner fort hvor viktig disse er. De bydelene som har et godt tilbud, vil nok ha et større ønske om å møte andre miljøer og et mer profesjonelt miljø, mens en klubb på vestkanten uten noe kulturtilbud vil

ha veldig stor verdi av å komme til arenaen. Martin har snakket med ungdom i bydelen som er fortvilte over mangelen av tilbud for dem, uten å være klare over at arenaen har startet opp. «Hvis det stemmer så går vi inn og fyller et tomrom som lett kan bety ganske mye for ungdom i bydelen her» (Martin & Malin, 2022).

Målet med arenaen forteller Martin er en slags fullstendig medvirkning. «At man har forskjellige aktiv ungdom som er med på å faktisk avgjøre hva som skjer. At vi kun er et sikkerhetsnett for økonomi og at strømmen er skrudd på. At vi skriver oss selv ut av manuset» (Martin & Malin, 2022). Det er rom for å bygge ut konseptet med å ha samarbeid med ungdomscatering og en mediabit. Da er det mulig å bygge det opp som et separat tilbud som de finansierer separat. «For hver ny pilar, må man finansiere det som et eget lite prosjekt som man kan plusse på når man allerede er i gang» (Martin & Malin, 2022). Det gjelder her å rekruttere engasjerte individer i segmentet og ta vare på dem for å bygge opp den perfekte arenaen for dem. «Jeg vil at ungdom skal ta over disse mandagene i den grad at jeg kommer på jobb og blir irttesatt» (Martin & Malin, 2022).

Hvordan kunne man startet en slik arena i Narvik?

Jeg spurte Martin og Malin om de har tips til hva jeg kunne gjort i oppstarten av en slik arena i Narvik. Da kom de med tre ting de føler er lurt å gjøre for å ta fatt på en slik utfordring.

Maren starter med å foreslå noe de gjorde i oppstarten av arenaen deres. De inviterte ungdom fra alle ungdomsmiljøer til en samling. Her snakket de om hva ungdommen selv kunne tenkt seg. På møtet kom det veldig mye gode innspill som de selv ikke hadde tenkt på. Det er viktig å prøve å få alle med på samme lag allerede i planleggingen.

Martin foreslo å sende noen få ungdom og voksne på en inspirasjonsturne og besøkt folk og organisasjoner som faktisk har fått det bra til. Han trekker fram at byer i nærområdet til Narvik har fått det bra til så man trenger ikke dra særlig langt.

Maren forteller at det kan være viktig å ha lokaler som er proffe. Fine, gode lokaler er inspirerende og gir god stemning. Maren har stor tro på at det er viktig for å unngå å være det samme som den lokale klubben eller samfunnshuset. Det vil være et profesjonelt løft.

Martin avslutter med å påpeke en vesentlig forskjell med å skape en slik arena i Oslo kontra det å skape den i Narvik. Oslo er hovedstaden og en by hvor alle de store artistene bor. Det er veldig lett for dem å få noen til arenaen da de som regel bor i «nabolaget».

4.2 Observasjon

I denne delen vil jeg bruke Dalland (2007) for å presentere observasjonene. I utgangspunktet var det tenkt å ha 3 observasjoner for å se ulike deler av arenaen, men på grunn av uforutsette ting, ble det bare 2 observasjoner. Arenaen jeg observerer er den arenaen jeg har intervjuet Martin og Malin om.

4.2.1 Dag 1

Tid

Denne observasjonen fant sted mandag 21.03 fra klokken 18:00 – 20:00.

Observasjonssted

Stedet var deres tilegnede scene. Dette rommet er et kvadrat med to innganger med kapasitet til 220 stående. Den ene inngangen er fra gateplan og inn, og den andre er fra resepsjonen til kulturenheten. Inngangen fra resepsjonen ble brukt. I rommet er det en scene i hjørnet til venstre når man kommer fra resepsjonen. Toalett finner man i hjørnet bak til venstre fra samme inngang. Ved siden av toalettene er det en bar, som blir brukt ved andre arrangement da scenen kan bli leid ut. Til høyre for baren ble det laget til «backstage» med molton⁸ foran som skillevegg. Framfor moltonveggen var det plassert langbord hvor det ble servert pizza 18:45. Foran scenen var det plassert ut stoler og runde bord. Bak disse sto tekniker og skrudde lyd. Bakerst i rommet var det en stolrekke hvor foreldrene fikk sitte.

Egen posisjon

Jeg stilte som lavmælt fotograf og tok noen bilder. Ellers satt jeg og så på konserten eller sto litt til siden og snakket med de som jobber der, og spiste pizza/skrev notater. Jeg tok ikke kontakt med ungdommen denne dagen.

Observasjonsbeskrivelse

Martin (arrangør) startet arrangementet med å forklare at denne konserten skulle egentlig bestå av 3 «band». 2/3 meldte frafall på grunn av sykdom, men den ene duoen stilte opp og utvidet settet sitt. De hadde invitert masse folk, så de ønsket å spille. Foreldrene til duoen fikk komme selv om arrangementet kun er for 13-20 år. Leder for et av medlemstilbudene i

⁸ Molton er et tykt stoff, typisk av bomull, som brukes i sammenheng med scener, kino, fotostudio og mer. Det er lystett og reflekterer minimalt med lys. <https://soundergy.no/hva-er-molton/>

alliansen kom også innom. I salen var det 11 ungdom og 4 voksne utenom arrangør, tekniker og musikere. Ungdommen så ut til å gå på vgs. Mellom 15-20 år. Det samme gjorde bandet.

Før konserten var det veldig god og behagelig stemning. Lave skuldre. Martin snakket om denne kvelden, men også om hva Arena 3 er og hva det kan være. Konserten startet og duoen spilte god musikk, og stemningen var god. Latteren lå lett. Konserten startet 18:10 og vart ca. til 18:45.

Etter konsert ble det servert pizza. Ungdommen snakket sammen rundt pizzabordet og praten gikk lett. De fleste ble igjen til halv 8, og siste rest dro rundt 8.

Martin er veldig flink til å ta kontakt med ungdommen som er der. Snakke med dem i døra på vei inn og minglet rundt etter konserten. Et hyggelig menneske som ønsker at folk skal vite hva Arena 3 er og skape lyst til å komme tilbake. Flere virket ivrige på det og spillelysten til enkelte gnistrer.

Det var rigget for jam etterpå, men ingen grep sjansen.

En av guttene i duoen hjalp tekniker med å rigge ned utstyret fra scenen.

Stoler ble pakket sammen før alle dro.

Jeg dro rett før resten, ca. 19:50. Stemningen var veldig avsluttende på det tidspunktet, og kun artistene og tre venner satt igjen på den siste rekken med stoler.

Forstyrrelser

Det var ikke noe som stakk seg ut som forstyrrende element denne kvelden. Det eneste kan være at 2 av 3 innslag måtte trekke seg. Duoen gjorde en veldig god jobb med å fylle tomrommet, så det kunne like gjerne vært en konsert med bare dem.

Avhengig av hva målet er for kvelden, mener jeg det kan være en forstyrrende å rydde bort stoler før de siste har gått. Det er en indikasjon på at «Når er kvelden over, så nå må dere dra». Denne kvelden gikk ungdommen veldig naturlig etter pizzaen, så kanskje det ikke var et problem. Det var uansett markedsført at det var åpent fra 18:00-21:00.

4.2.2 Dag 2

Tid

Denne observasjonen fant sted 04.04 fra klokken 18:00 – 20:00.

Observasjonssted

Observasjonsstedet var samme som sist. Eneste forskjellen var at det ikke var satt ut stoler bak i lokalet denne dagen.

Egen posisjon

Denne dagen stilte jeg også som fotograf. Jeg tok litt bilder mellom noteringen. Snakket med den ene musikeren denne dagen.

Observasjonsbeskrivelse

Arrangementet denne dagen var konsert og Q&A (Questions and answers) med en artist, i tillegg til oppvarmingsartist. Før oppvarmingen startet 18:15 kom Martin bort til meg og uttrykte frustrasjon. Martin føler markedsføringen har vært god, men samtidig er det ikke veldig mange som kommer selv om artisten er «hot» om dagen. Hva er det som gjør at de ikke kommer? Martin introduserte arrangementet på en fin måte og forklarte hva som skjer på denne arenaen, og hvordan de som er der kan være med på å forme det som skjer. Når konserten startet, var det ca. 15-20 i publikum. Noen sitter og noen står, men det er god stemning. Under oppvarmingen står noen bak i lokalet, mens mesteparten sitter eller står ved stolene som er plassert framfor scenen. Oppvarmingsartistene, som var totalt 4 personer, spilte sin andre konsert denne dagen, og gjorde en veldig god jobb.

Når de var ferdig, tok hovedartisten over. Sammen med seg hadde han en annen artist, så de ble en duo kontra hva som var markedsført. Disse var veldig flinke i dialogen med publikum, og fikk alle opp å stå. Alle sto og «digget med» på siste låt. Det var ca. 20 i publikum på slutten.

Etter konserten ble det litt kaotisk da det ikke var helt klart hva som skulle skje. Planen til Martin var at pizza skulle være på plass rett etter konserten. Det tok tid før den kom, og det ble ikke skrudd på «pausemusikk» med en gang. Pizzaen kom etter hvert og stemningen tok seg opp. Etter litt spising ble det mulighet til å stille spørsmål til de to artistene. Martin introduserte konseptet og forklarte at arenaen og denne kvelden er en plass hvor musikkinteresserte kan snakke med og stille spørsmål til musikere. Publikum var ikke veldig

delaktig, men alt i alt en god runde med spørsmål og svar. Martin og lydtekniker tok ordet når andre ikke gjorde det. Stilte spørsmål med god bredde.

Arenaen lukket dørene klokken 20:00.

Forstyrrelser

Alt i alt var det en god kveld, men tomrommet mellom konsert og pizza hvor arrangørene slapp litt taket på helheten fordi de ventet på pizzaen, ble litt laber. Uten musikk eller noe satt program ble til og med jeg utålmodig og usikker på hva som skjer. Uten lovnaden om Pizza ville nok de fleste dratt.

5.0 Diskusjon

I dette kapittelet vil jeg diskutere problemstillingen skissert i oppgavens innledning og de to forskningsspørsmålene. Ved å bruke teori og empirisk forskning som tidligere er presentert setter jeg ulike momenter, synspunkter og argumenter opp mot hverandre for å nå fram til et resultat. Jeg vil først ta for meg arenaen som organisasjon før jeg diskuterer helsefremmende faktorer. Deretter diskuterer jeg hva det er med Narvik som gjør at denne oppgaven handler om denne byen. Til slutt vil jeg sette et kritisk blikk mot oppgaven.

5.1 Organisasjonen

Gjennom teori og empirisk forskning har jeg fått mange inntrykk i forhold til hvordan organiseringen av organisasjonen rundt en ungdomsarena kan driftes. Jeg bet meg merke i, gjennom den empiriske forskningen, at de ulike organisasjonene ikke driftes så ulikt. Med det mener jeg at alle organisasjonene jeg har kontaktet i min forskning, ligger under kommunal drift. Noe av det første jeg ønsker å diskutere i denne delen av oppgaven, er om en ungdomsarena tjener på å være under kommunal drift.

I intervjuet med Utvalg 2 stilte jeg spørsmål om de hadde tips eller anbefalinger til meg dersom noen skulle startet en slik bedrift i Narvik. Martin (2022) stilte da et spørsmål tilbake om jeg mente om Narvik kommune skulle startet et tilbud eller om en kommersiell bedrift skulle starte noe slikt. Jeg svarte raskt at jeg mente Narvik kommune. Jeg ser i ettertid at jeg kanskje skulle grepet sjansen med å utforske hva Martin (2022) hadde sagt dersom jeg svarte «begge». Alle tre arenaene jeg har pratet med, ligger under kommunal drift. Derfor stiller jeg spørsmål ved dette. Må ungdomsarenaer driftes kommunalt?

Som tidligere nevnt i teorikapittelet forklarer FF (2010) at det ligger stor verdi i å velge riktig organisasjonsform i forhold til hva man skal jobbe med. FF (2010) legger også vekt på at man må utnytte markedspotensialet til det fulle. Man vil skape kvalitetsopplevelser, men et tilbud skal også gå i økonomisk balanse. På dette punktet vil de som jobber med en slik arena kjenne på Baumols kostnadssyke. Som nevnt i innledningen har kulturpolitikken et prioritert mål om å sikre at unge får tilgang til kunst- og kulturopplevelser og at det å uttrykke seg gjennom kunst ikke skal hindres av sosiale skillelinjer eller geografi. Det er derfor et mål at en slik arena skal være lavterskel, og gratis for ungdom. For at dette skal gå, er det essensielt med finansiering. Å være organisert gjennom kommunen gir her en forsikring om at

finansiering er på plass. Det er derimot ikke nok å kun belage seg på finansiering fra kommunen. Alle arenaen jeg har snakket med har måttet få ekstra midler for å kunne gjøre det de gjør. «Den gjengen jeg har sammen med meg får sin lønn i himmelen» (Trine, 2022). Jeg stiller meg derfor fortsatt spørsmålet om det er nødvendig å være organisert under kommunen, eller om man kan få til et like bra resultat med gode søknader fra egen kommersielle bedrift. Hvilke andre fordeler har man i å være organisert under kommunen? Er leie av lokale lettere? Dekkes utgifter til utstyr med eller er det enda en utgift man må søke om?

Promotering og markedsføring er en viktig del ved å drifte en arena. Det er slik man får folk til å komme. Gjennom oppgaven har vi snakket om ulike måter å markedsføre på, men er det mulig å se hva som fungerer best? Trine (2022) forteller at dem har testet ut litt forskjellige plattformer som Facebook, Instagram og Snapchat i tillegg til å henge opp plakater. De har erfart at det er på Snapchat de treffer ungdom. På Instagram og Facebook treffer de foreldrene. Plakater har liten synlig effekt. Som nevnt i kapittel 2.2.7 viser Opinions UNG2021-rapport at ungdom bruker Snapchat mest. Dette samsvarer med det Trine opplever. Martin og Maren (2022) deler sitt perspektiv på at sosiale medier er viktige, men det er ikke der man rekrutterer nye brukere. Gjennom å kontinuerlig tilby en attraktiv arena hvor det skjer ting som gjør at ungdom kommer tilbake, er den beste markedsføringen, noe Truls også kommenterer. Disse ungdommene vil ta med seg bekjente og ordet vil spre seg. På sosiale medier, på en plakat på skolen, at vennen deres snakker om det, at sanglæreren nevner det. All markedsføring man gjør vil virke som en påminnelse. Jo flere påminnelser man putter ut i segmentets vei, jo mer sannsynlig er det for at det de oppfatter at det er noe de vil ta del i.

Det er ikke lett å nå ut til ungdom gjennom markedsføring. Spesielt ikke i denne digitale verden, som vi lever i. Trine (2022) nevner at det å skulle holde tritt med ungdom som er oppvokst på sosiale medier, er en evig kamp. I kap. 2.2.3 trekker jeg fram teori om Profil og PR. Det er viktig å promotere den profilen arenaen har på en måte som vekker segmentets oppmerksomhet. Hva er det som er kult med arenaen man jobber med og hvordan stemning er det man vil skape? Det passer kanskje ikke med fargefulle plakater med blomster til en arena hvor profilen er at det skal være et verksted for rock.

Arena 3 startet prosjektet sitt på bestilling fra politikerne. Politikerne sier at driften og tilbudet i kultur for ungdom er for dårlig, sammenlignet med idrett. Hva er det som gjør at idrett for ungdom står så sterkt? Idrett er i høyeste grad en sunn aktivitet, og det å være i bevegelse er noe barn og ungdom trenger. Gjennom egen observasjon og erfaring ser jeg at foreldre er aktive som brukere innen idrett. Dette influerer kanskje ungdommene til å velge idretten. Er det en mulig å rekruttere foreldre på samme måte over til kulturarenaen?

Det å ha en god utstyrspark og lokaler som passer profilen, er veldig viktig. Både Trine (2022), Martin og Maren (2022) snakker varmt om sine lokaler og sin utstyrspark. Trine (2022), som kommer fra en litt annen arena, forteller at dersom utstyret ikke er oppdatert vil ikke ungdom være like interessert. Skal de ta tid fra sin lille fritid for å spille på utdatert eller dårlig utstyr, blir de mest sannsynlig heller hjemme. Lokalene må også være godt egnet og gjerne mer proff enn den lokale klubben eller samfunnshuset. Det skaper en god stemning å komme inn til kule lokaler. For Trines (2022) arena hjalp det veldig å male det fra sterilt hvitt til litt lunere farger som står i stil med deres profil.

5.2 Verdien for Ungdom

Som jeg snakket om i forrige del, er det en mulighet å markedsføre kulturarena for ungdom som en helsefremmende aktivitet. I kontrast til idrett, så får man ikke god kondis av å delta på en slik arena, så hva slags helsefremmende fordeler er det man kan få da?

Gjennom forskningen var et av inntrykket jeg satt igjen med at ungdommene som kom til arenaen virket veldig fornøyde og det var god stemning. Praten blant ungdommene gikk lett, og alle så ut til å ha det veldig bra. Vi kan alle være enige om at konsertopplevelser er noe vi synes er berikende, men hvorfor trenger ungdom en arena hvor de kan oppleve og uttrykke kultur? Er det en nytte av arenaer som tilbyr en plass å lytte til, snakke om, og spille musikk?

«Alle bør ha et lavterskeltilbud som er attraktivt og som driftes på ungdommens premisser» (Trine, 2022). Nevnt i kap. 2.3.3 om temaet «generasjon prestasjon» forklares det at det er skoleprestasjoner som fører til mest prestasjonspress hos unge. I kap. 1.1 skrev jeg om en artikkel i utdanningsnytt.no som refererte til forskning om at sang og musikkaktiviteter minsker følelsen av uro og frustrasjon samtidig som den styrker følelsen av tilhørighet. Manglende skolemotivasjon kan gjenoppbygges og man kan bedre selvfølelsen, selvtiliten og humøret. Som vi ser i kap. 2.3.1 konsumerer ungdom musikk i mange timer hver dag og

kap. 2.3.2 understreker at gode kulturtilbud og kulturopplevelser er viktig. Det er ingen tvil om at en slik arena er bra for ungdom, men vil den være like bra for alle?

Den arenaen som vil inneholde i hovedsak kulturelle og musikalske aktiviteter, trekker et segment som ikke appellerer til all ungdom, men arenaen vil kunne ha elementer som er attraktiv for de aller fleste, da forskning viser at ungdom konsumerer musikk hver dag. Konserter og den sosiale praten om musikk, trekker et større segment enn øvingsmuligheter og workshops. Det vil trekke et smalere segment. Målet er å tilby en lavterskelarena som er åpen for alle. Som Trine (2022) nevner, er det viktig å ha utstyr tilgjengelig. Har man ikke utstyr hjemme, kan man komme hit og låne utstyrsparke her. Martin og Marens (2022) arena har ikke gitarer og basser, men alt annet. Trines (2022) arena har alt. De to arenaen har forskjellig mål så det er forståelig at Arena 3 ikke har komplett utstyrsparke da de ikke skal være en arena for øving. Om man skal være en blanding hvor ungdom kan komme og øve samt spille konsert, er det nødvendig å ha alt på plass ettersom det ikke alltid er slik at man har utstyr hjemme. I kap. 1.1 trekker jeg frem utredningen om *Ungdoms fritidsmiljø* (2019) hvor de nevner at barn og unge skal ha mulighet til å kunne uttrykke seg gjennom kunst og kultur uavhengig av sosiale skillelinjer. Ikke alle familier har råd til musikkutstyr. Da er det viktig at arenaen kan bistå.

Medvirkning er veldig viktig når det kommer til ungdomsarenaer. Det er stor verdi i å føle eierskap over en arena. Både Truls (2022), Trine (2022), Martin og Maren (2022) snakker om dette. Arena 1 har allmøter samt en ressursgruppe bestående av ungdom, Arena 2 snakker om at lokale kulturaktører må jobbe for at ungdom kan være medvirkende til arrangement hvor de selv er målgruppe for å skape det perfekte tilbudet for dem i tillegg til å rekruttere engasjerte inn i et miljø hvor de etter hvert kan stå som hovedarrangører. Arena 3 ønsker så mye medvirkning i deres arena at de skriver seg selv ut av manuset. Som Trine sier: «Det er ikke vårt tilbud» (Trine, 2022). Hvem best kan si hva ungdom ønsker enn ungdommen selv?

5.3 Hvorfor Narvik?

Så kommer spørsmålet: Hvorfor Narvik? Hva er det som gjør at denne oppgaven handler om Narvik sett bort fra det faktum at jeg selv er oppvokst der? Det er faktum at jeg selv har vært involvert i kulturlivet i Narvik frem til jeg flyttet derfra for 6 år siden. Jeg har erfart hva det var, og holdt meg litt oppdatert på hva det har blitt. Tanken på å skrive om dette derimot, kom ikke før jeg startet på masteren. Jeg ble oppmerksom på befolkningsveksten i Narvik, eller mangelen av den, og hvordan ungdom selv tok til lokalavisen for å uttrykke sin frustrasjon over at det skjer lite i Narvik som gjør at de ønsker å bli værende.

I 4. kvartal 2021 var innbyggertallet i Narvik Kommune på 21'530. Om befolkningsutviklingen følger samme trend som den har gjort, vil vi i 2030 se tallet 20'976 innbyggere. I 2050, 20'055 (SSB, 2021). Fra 2020 til 2021 krympet innbyggertallet med 184 personer (Hansen, 2021). I en artikkel i lokalavisen blir to avgangselever på VGS intervjuet om bolyst. «For oss mellom 18 og 20 år er det liksom ikke noe å gjøre. Vi går inn i kategorien 'voksen', men er likevel ikke voksne nok» (Fikseth, sitert av Nybakken, 2021). De er for unge for utestedene og for gamle for fritidsaktiviteter. De forklarer at de voksne snakker om å øke jobbmuligheter for å øke tilflytting. Fikseth og Braseth, ungdommene i artikkelen, forteller at det tror de er feil fokus. Kommunen burde heller ta vare på de som allerede bor der og skal inn i jobbmarkedet for å forhindre fraflytting. «Det er mer attraktivt å flytte tilbake til Narvik om det er en by man trives i» (Nybakken, 2021). Fikseth (2021) skrev selv et leserbrev i lys av befolkningstallene. Her forklarer hun at som avgangselev ser hun seg om etter videre studier. Da er det ikke bare studietilbudet hun ser etter, men også fritidsaktivitetene i byen. «For oss som ikke er over gjennomsnittet interessert i alpint eller fotball, blir valget om å flytte ganske enkelt. Byen har minimalt med lavterskeltilbud og nærmere ingen tilbud for ungdom mellom 18 og 20 år» (Fikseth, 2021). Et år etter disse uttalelsene, ser man fortsatt frustrasjon fra denne aldersgruppen. Årets russetale i Narvik er en tydelig uttalelse fra aldersgruppen rettet mot kommunen. Russepresidentene Elise Sundby og Jonathan Bogstrand sier:

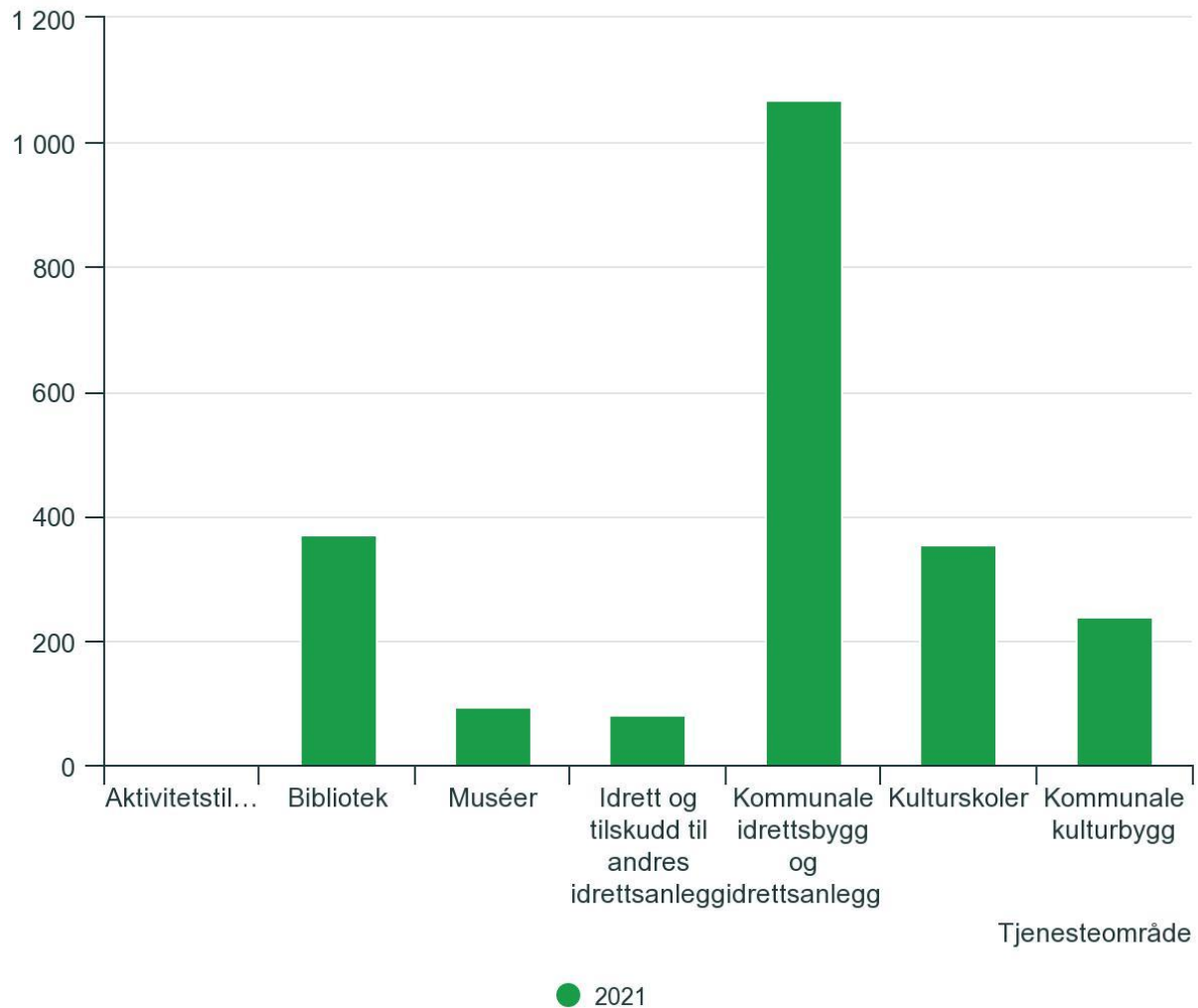
Det e ikke til å gjemme bak en stein at Narvik kommune må gjøre tiltak. Det å stå her, som 18 og 19-åringa, og ikke føle en tilhørighet til sin egen kommune og by, i den viktigste tida i voksenlivet vårres, e trist og flaut - men en realitet [...] Så her står vi, 18 og 19 år, klar til å ta de store valgan i livan vårres. Det her e den tida æ, om 3-5 og

10 år huske best, mest på grunn av det flotte folket vi har tilbringt den med - men også det kommunen ikke ga» (Sundby & Bogstrand, sitert av Indresand, 2022).

Ser man på SSB sin oversikt over hva Narvik Kommune bruker penger på, ser man raskt at det er idrett som dominerer.

Hva bruker kommunen kulturmidlene¹ til? Utvalg.

Kroner per innbygger

Kilde:

Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

Den første søylen man ser, heter «aktivitetstilbud, barn og unge». I en tabelloversikt av samme tallene, ser vi at dette tallet er på «1» krone per innbygger. Kulturskoler får «353» kroner per innbygger, men hvordan er egentlig musikktilbudet på kulturskolen i Narvik?

Musikk		
Sang	Cello	Fiolin
Klarinett	Messing	Saksofon
Piano		

(narvik.kommune.no, hentet 11.05.22)

Dette er den oversikten jeg finner på Narvik kommunes hjemmeside for kulturskolen. Jeg har hørt at det også finnes et samspillstilbud, men hvorfor er det ikke tydelig på nettsiden? Og hvorfor er det kun strykere, blåsere, sangere og pianister som får tilbud om plass? Hvor er de tradisjonelle bandinstrumentene?

Trine (2022) bekrefter utsagnet til Fikseth og Braseth med å si at tilbudet i Narvik generelt er bredt og godt – for noen. Fra man er 16 til 20, og spesielt 18 til 20 år, forsvinner nesten fritidstilbudet. Selv om Arena 1 er åpen for alle opp til dagen før de fyller 18 år, er det ikke lenger like kult å være der etter man starter på VGS.

Et spørsmål jeg også stiller, er om det å lage en musikalsk arena er «det rette» å forske på? Det virker ikke som om ungdom i Narvik direkte etterspør denne arenaen. Trine (2022) sier at øvingsrommene de har ikke blir særlig godt brukt. Kanskje det er fordi ungdom ikke er like interessert i musikk, kanskje er det noe annet. Truls (2022) sier at et autonomt musikkmiljø ikke er like fremtredende hos ungdom i Narvik. Han sier også at det er veldig mye flink ungdom man finner på valgfag musikk på VGS og andre steder. Som voksen klarer man ikke få den fulle oversikten, noe jeg tror er fordi man ikke har et sted å samle ungdommen. Truls (2022) og Trine (2022) snakker om at Narvik har et par konserter for ungdom i løpet av året. I høst var det to store konserter og istedenfor Rallarrock, som Truls (2022) nevner, har Vinterfestuka nå Lokstall1 Live, som har litt av den samme profilen. Jeg tror at selv om det er en del påmeldinger her, så er det mange «soveromsmusikere» som ikke får sjansen. Kanskje de ikke har noen å spille med, eller kanskje blir scenen litt for stor. En arena som blir en hub for musikkutvikling, jamming, små uformelle konserter med Lavterskel printet i logoen, er det større sjanse for at et autonomt miljø kan oppstå. Truls (2022) sier at de som har begynt musikk karrieren med å øve på Arena 1 har mulighet til å ta steget videre til kjelleren på Folkets hus. Problemet jeg ser med det, er at på Folkets hus leier man et bandrom fast. Det

gjør at disse alltid er i bruk. Det er lite rom for å booke seg inn og øve en kveld. Jeg har selv spilt i Narvik flere ganger i senere tid med venner fra musikklinjen. Vi må alltid kontakte tidligere lærere for å låne nøkkel til et av de to «øverommene» (klasserom med musikkutstyr) på VGS for å kunne øve sammen mot konsert. Martin og Maren (2022) forteller at i Oslo er det veldig populært å leie bandrom. Det er en veldig lettvinnt løsning da backline er satt på hvert rom. Jeg diskuterte tidligere at det er viktig å ha tilgjengelig instrument. Det kan være en mulighet at instrument lånes ut til de som booker øverom og ikke har egne instrumenter, slik at de alltid er på rett plass til rett tid, og den som drifter har kontroll på standen.

Så hva er det man kan gjøre for å opprette en musikalsk arena? Martin og Malin (2022) kom med gode tips om å samle ungdom for å høre deres stemme, dra på inspirasjonsturné og ha drift i lokaler som ser proffe ut. Alle snakket om å drifte i et miljø med medvirkning. Alt dette er gode poeng, men jeg savner en ting som de ikke har nevnt. Det er å ha et navn på arenaen som virkelig resonnerer og er bra. Jeg mener at et godt og inspirerende og coolt navn er viktig. Skaper man en arena for musikk og kaller den «Ungdommens arena for musikk» får jeg et litt tamt førsteinntrykk. Grunnen til at jeg husker arenaer rundt om i Norge, er fordi de har navn som svinger og som setter seg. Enkle og korte navn. Det har noe med førsteinntrykket man får av profilen til arenaen. Et eksempel kan være Hulen i Bergen, som jeg har nevnt tidligere. Navnet er kun Hulen, og den befinner seg inne i fjellveggen. I Tromsø har man en arena som heter Tvibit, som ifølge Wikipedia (2021) betyr «'fristed', nærmere bestemt fristedet hvor ingen kan ta deg når du leker sisten». Det må være et navn som representerer arenaen, men som også klinger bra.

For å avgrense oppgaven oppga jeg at jeg ønsker å forske på en arena for ungdom mellom 13-20 år. Er dette en logisk alder å velge? Vil konseptet bli bra med denne aldersfordelingen? Avstanden fra 13-20 er stor, og i Arena 1 har allerede 13-17 (i mitt segment) en plass å være. Kan det bli u-kult for de fra VGS og opp og skummelt for de på ungdomsskolen hvis dette er målgruppen for arenaen? Vil det være bedre å ha en målgruppe fra 15-25? Det vil kanskje gi mening om denne arenaen er den de som kommer fra Arena 1 vil komme til. Da er det et poeng at denne arenaen ikke konkurrerer med arena 1, men heller er en forlengelse. Siden Arena 2 ikke har samme type tilbud, men heller et tilbud for å uttrykke seg gjennom musikk

vil ikke det ikke være stor konkurranse der. Det er positivt å prøve å unngå å konkurrere når man tilhører en mindre by.

Så hva er det jeg ønsker at arenaen skal være? Jeg ønsker at arenaen skal være en musikalsk arena for ungdom hvor de kan komme som de er uten noe krav til å prestere. En lavterskelarena med plass til å henge, men også til å øve og spille konserter. Mulighet til å booke rom for å bandøvingen og å kunne spille konserter på en mindre scene. En plass for musikalsk utvikling i et inspirerende og autonomt miljø hvor ungdommene kan være medvirkende på alle aspekter slik at de selv former hva arenaen skal være. Hvordan kan man få til dette?

5.4 Kritikk til studien

Jeg omtaler muligheten for å invitere ungdom til medvirkning. Dette er noe jeg har diskutert minimalt i min oppgave. Jeg snakket ikke med ungdom i Narvik om hva det er de faktisk tenker og ønsker. I tidlig planlegging av master var dette noe jeg skulle gjennomføre, men av ulike årsaker fikk jeg ikke muligheten til det.

Observasjonen jeg gjorde, fikk jeg bare gjort over 2 dager. Planen her var å observere over flere dager, men av helsemessige årsaker (jeg fikk korona), ble ikke mulig å gjennomføre.

En siste kritikk til oppgaven er at jeg skulle brukt en arena med lengre erfaring, enn det Arena 3 hadde. Jeg fikk mye god informasjon fra informantene, men det hadde vært interessant å sett langtidseffekten av en slik arena. Det fikk jeg ikke se med Arena 3.

6.0 Konklusjon

I dette kapittelet vil jeg oppsummere og svare på spørsmålene jeg stilte i innledningen.

6.1 Forskningsspørsmålene

Mitt første forskningsspørsmål var: «Hvordan kan en musikalsk ungdomsarena driftes?». En konkret konklusjon på dette spørsmålet kan ikke jeg komme med, men jeg kan belyse ulike valg man må ta for å kunne drifte denne type arena på best mulig måte. Hvilke forutsetninger som bør ligge i grunn.

En generell ungdomsarena kan driftes enten gjennom kommunal drift, eller som en kommersiell bedrift. Det er fordeler og ulemper ved begge og man må se på hva som gagner formålet best. Ønsker kommunen å drifte en slik arena derimot, kan man få avtale stillingsressurser, lokaler til disposisjon, slik at trykket på den som sitter som økonomisk ansvarlig, som må søke om midler får en litt lettere hverdag. Som Trine nevnte, er det i Narvik muligheter for å få midler gjennom aktivitetsbudsjett og driftsbudsjett. Dette dekker nødvendigvis ikke alle utgiftene dersom man ønsker å tilby en profesjonell arena med oppdatert utstyrspark. Derfor er det nødvendig å søke om finansielle tilskudd. Tilskuddene må godkjennes av kommunen og det er derfor begrenset hva og hvor mye man kan få innvilget. Som kommersiell bedrift står man mye friere til å søke midler da man ikke er begrenset på samme måte som en kommunal driftet arena er. Man får derimot ikke sikret stillingsressurser.

Det er viktig å tenke på arenaens identitet og hva man skal profilere seg som. Denne arenaen er musikalsk preget, og da er det viktig at profil, identitet og markedsføring gjenspeiler dette. Navnet til ungdomsarenaen må klinge, men også representere arenaen uten å bli for langt eller komplisert. Markedsføring er viktig, og man må velge hvordan man vil styre det. Skal en person ha hovedansvaret og hva er det som funker best for denne arenaen? Hvilke medier?

Det er viktig at lokalene arenaen bruker står i stil med profil og identitet, at utstyrsparken er oppdatert, og lokalene ser proffe ut. Samtidig må dette tilpasses i forhold til den budsjetttrammen man har.

Hvor mange ansatte trenger man og hvordan skaper man et godt arbeidsklima? I prosjektplanen er det viktig å planlegge tid for evaluering. Delmålsevaluering for stadige forbedringer og endringer, og evalueringer hvor effekten av tilbudet vurderes på kort og lang sikt.

Det andre forskningsspørsmålet jeg stilte var: «Hvordan kan en musikalsk arena bidra til at ungdom opplever bedre psykisk helse?». Jeg har ikke forsket på helseeffekten av en slik arena, men diskuterer en del rundt helfremmende forhold ved en ungdomsarena. Hva det å føle tilhørighet, samt skape musikk sammen kan gjøre for ungdoms mentale helse.

Ungdom konsumerer musikk mer enn noen gang før. Med dagens teknologi kan man høre på musikk hvor som helst når som helst. Dette fører til at musikk er en stor del av livene til ungdom i dag. Sang og musikkaktiviteter er med på å styrke følelsen av tilhørighet.

Manglende skolemotivasjon kan bedres. Dette er noe som er virkelig i dag hvor skoleprestasjon tar mye av ungdoms hverdag. Musikk bedrer selvfølelsen, selvtilliten og humøret.

Det er viktig å skape en plass hvor ungdom føler på tilhørighet. Det er lett å falle utenfor i dag. Statistikken viser at ungdom i utenforskap øker. Ungdom har behov for å se og bli sett. Kunne identifisere seg med andre, føle aksept og oppleve egenverdi. Artikkelen i lokalavisen jeg refererte til, påpekte at de er lite tilbud for unge i Narvik. Om du er mellom 16-20 år, er det få plasser å henge utenom sentrene og med venner. Alternativt kan man velge isolasjon hjemme. Å ha en plass å komme til hvor kan føle på tilhørighet, og som man i tillegg kan få eierskap til gjennom medvirkning, er veldig viktig for mental helse.

Den viktigste forutsetningen for at ungdom skal føle tilhørighet og eierskap, er medvirkning. Som Trine, Truls, Martin og Maren snakket om, trenger en ungdomsarena medvirkning fra engasjert ungdom for å i det hele tatt være en arena de ønsker å ta del i. Ungdom er vanskelig å nå ut til i, og det er ikke garantert at man får de besøkstallene man ønsker. Ved å finne nøkkelpersoner som er engasjerte, og ved å gi dem muligheten til reell medvirkning, kan man skape en arena av ungdom for ungdom. Hvis ungdom legger merke til at denne arenaen faktisk er for dem, kan det føre til et autonomt miljø med økt besøkstall.

6.2 Problemstillingen

Problemstillingen jeg formulerte lyder som følger: «Hvordan kan man skape en musikalsk arena for ungdom i en liten by som Narvik?». Så hvordan er det egentlig man kan gjøre dette? Finnes det et konkret svar på dette? Jeg vet ikke om svaret finnes uten å ha testet det i praksis og sett effekten av å åpne en musikalsk arena for ungdom i Narvik. Det er også et poeng at selv om jeg snakker om Narvik i denne oppgaven, gjelder det ikke bare denne lille småbyen- Debatten jeg inviterer til er egentlig universell.

Som Trine sa, så er det ikke bare å åpne døren og si «vær så god». Det handler om så mye mer enn bare et sted å være med lokale for øving, konserter og prat. Den handler om å gi et tilbud til en gruppe som er underernært for fritidstilbud. Den handler om å skape et blomstrende og autonomt miljø for musikk i en by hvor unge musikere ikke vet hvor de skal gjøre av seg bortsett fra på skolen og en konsert i halvåret. I tråd med Fritidserklæringen er det viktig å ha et tilbud med ulike innhold som favner all ungdom. Ikke bare for barn, men det segmentet som blir glemt, nemlig de som er i overgangen fra barn til voksen. De er for ung for å bli betraktet som voksne og for gamle for å bli med på fritidsaktiviteter byen i dag tilbyr.

For å skape en musikalsk ungdomsarena, må man ta de beste valgene for sin organisasjon. Det som fungerer bra for en organisasjon, fungerer kanskje ikke like bra for en annen. Man drifter en slik arena ved å lage et best mulig tilbud for ungdom bygget på styrkende verdier i en bærekraftig organisasjonsstruktur med engasjerte ansatte og medlemmer. Det er ikke en arena for at voksne skal få en jobb, men for at ungdom skal ha meningsfylte liv.

Fokuset mitt i starten av oppgaven, var å finne et konkret svar på hvordan man lager en musikalsk arena for ungdom. Jeg var i utgangspunktet opptatt av at ungdom skal kunne oppleve det jeg selv erfarte som svært positivt i min ungdomstid. Nemlig at jeg fikk muligheten for å være kreativ sammen med mine venner, og oppleve mestring i samspill med likesinnede. I ettertid har jeg etter hvert funnet ut at de helsefremmende verdiene er vel så viktig, og derfor vektlegger oppgaven min også dette. Jeg vil skape en arena for ungdom, der musikkaktiviteter står i fokus nettopp fordi musikk gjør noe med oss mennesker. En slik arena får enda viktigere betydning som kan begrunnes i de underliggende, helsefremmende verdiene. Som voksen vet jeg at det ikke er likegyldig hva man tilbyr ungdom. Kanskje burde lokale politikere ha kompetanse om hva som bidrar til

god psykisk helse, øker trivsel og bolyst før de vedtar tiltak som etableres for ungdommene. Vi går inn i en verden hvor skjermtiden tar over, og psykososiale problemer blant ungdom øker. Da er det spesielt viktig å ha gode tilbud som tar fokuset fra skjermen.

6.3 Implikasjoner til videre forskning

Det er i utgangspunktet lite forskning som tar for seg ulike former for fritidsklubber. Denne oppgaven har gjort forskning på den musikalske fritidsklubben, men har fortsatt kun skrappt litt på overflaten av problemstillingen. En case-studie som følger en slik arena, hadde gjort mye for videre forskning for å se på endring hos ungdom som kommer til arenaen, men også sett effekten arenaen kan ha på lokalsamfunnet. Er det en endring å spore i musikkmiljøet i byen?

Noe jeg har tenkt på, men ikke forsket på, er om det å ikke aktivt ta del i kulturopplevelser gjør at man heller ikke vil oppsøke dem. Debatten dukket opp i klasserommet under Korona. Generasjonen som fylte 18 året korona startet fikk ikke inngangen til kulturopplevelser i løpet av de to første årene som myndig, som ofte er tiden hvor man finner interessen for slike arrangement. Vil disse finne interessen av kulturopplevelser når det åpner opp, eller vil langtidseffekten være at man ser en manglende aldersgruppe på slike arrangement? Da jeg jobbet i praksis i Vinterfestuka, så man at det var vanskelig å selge billetter til arrangement uten aldersgrense, men med delvis kjente artister. Er dette et resultat av at denne målgruppen ikke er akklimatisert til slike arrangement ved at det ikke skjer noe for dem resten av året?

Videre kan det også forskes på andre former for fritidsaktiviteter. E-sport, brettspill, andre kunstformer og mer. Det er mye generell forskning på ungdomsklubber med et veldig bredt tilbud.

Det hadde vært interessant å sett om det er forskjell på endringene i trivsel og helse blant ungdommer som engasjerer seg i en musikalsk fritidsarena kontra en vanlig ungdomsklubb. Forskning har målinger som viser at musisering og musikkopplevelser øker endorfinnivået i kroppene våre. Dette bidrar til at vi blir mer tilfredse og lykkelige. Er det sammenlignbare effekter av å drive med E sport eller brettspill? Opplever ungdommer tilhørighet dersom man ferdes med likesinnede musikkinteresserte i denne arenaen kontra en ungdomsklubb der det er større bredde?

7.0 Referanseliste

- Aubert, V. (1982, orig. 1969) *The Hidden Society*. New Brunswick, New Jersey: Transaction.
- Baade, L. T., & Norsk rockforbund. (2010). *Feite forestillinger: Hvordan arrangere vellykkede konserter* (7. utg.). Oslo: Norsk rockforbund.
- Baker, C. N. (2020, 22. oktober). Introduksjon til kulturbegrepet. Hentet fra <https://ndla.no/article/26519>
- Bakken, A., Sletten, M. A., & Eriksen, I. E. (2018, 29. november) Generasjon prestasjon? Ungdoms opplevelse av press og stress. Hentet fra <https://utdanningsforskning.no/artikler/2018/generasjon-prestasjon-ungdoms-opplevelse-av-press-og-stress/>
- Beckmann, H. (2019). Hvis det går en dag uten musikk, føler jeg at jeg ikke har levd den dagen. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 96(1-02), 6-21. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2019-01-02-02>
- Blaasvær, M. J. (u.å.) Slik treffer du de unge i 2021. Hentet fra <https://bergallum.no/slik-treffer-du-de-unge-i-2021/>
- Bufdir (2019, 27. juni) Fritidserklæringen. Hentet fra <https://bufdir.no/Familie/Fattigdom/Fritidserklaringen/>
- Dalland, O. (2007) *Metode for oppgaveskriving for studenter* (4. utg). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Det kongelige barne,- likestillings- og inkluderingsdepartementet & Det kongelige kommunal- og regionaldepartementet (2011) *Barn og unges fritidsmiljø og deltakelse og innflytelse – rettigheter, lover og regelverk* (Rundskriv Q-12/2011). Hentet fra https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barn-og-ungdom/barn_og_unges_fritidsmiljo/rundskriv_q_12_2011_web.pdf
- Fagforbundet & Ungdom og Fritid (u.å.) Kvalitetskriterier for fritidsklubber og åpne møteplasser for ungdom. Hentet fra <https://www.ungdomogfritid.no/wp-content/uploads/190408-kvalitetskriterier-1.pdf>

Fangen, K. (2015, 17. juni) Kvalitativ metode. Hentet fra <https://www.forskningsetikk.no/ressurser/fbib/metoder/kvalitativ-metode/>

Fauske, H., Vestby, G. M., & Carlsson, Y./Barne- og likestillingsdepartementet (2009) *Ungdoms fritidsmiljø: Ungdom, demokratisk deltakelse og innflytelse*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/barn-og-ungdom/utredning-om-ungdoms-fritid/ungdoms-fritidsmiljo.pdf>

Fikseth, M. (2021, 25. februar) Hvis du ikke kjører alpint eller spiller fotball, hva gjør du egentlig i Narvik?. *Fremover*. Hentet fra <https://www.fremover.no/hvis-du-ikke-kjorer-alpint-eller-spiller-fotball-hva-gjor-du-egentlig-i-narvik/o/5-17-822587>

Forente Nasjoner (1989) FNs konvensjon om barnets rettigheter av 20. november 1989. Hentet fra <https://www.fn.no/content/download/3227/language/FNs%20konvensjon%20om%20barne-ts%20rettigheter.pdf?version=89f>

Frivillighet Norge (u.å.). Hvorfor og hvordan komme i gang. Hentet fra <https://www.frivillighetnorge.no/verktoy/hvordan-starte-en-ny-organisasjon/hvordan-og-hvorfor-komme-i-gang/>

Green, L. (2002). *How Popular Musicians Learn: A Way Ahead for Music Education*. Aldershot: Routledge.

Hansen, F. (2021 23. februar) Narvik krymper fortsatt: - Det haster. *Fremover*. Hentet fra <https://www.fremover.no/narvik-krymper-fortsatt-det-haster/s/5-17-822158>

Indresand, J. (2022, 18. mai) Her er årets russetale. *Fremover*. Hentet fra <https://www.fremover.no/her-er-arets-russetale/s/5-17-979549>

Karstad, T (2021, 01. februar) Musikkens betydning for trivsel og læring. Hentet fra https://www.utdanningsnytt.no/laereplaner-musikk-toril-karstad/musikkens-betydning-for-trivsel-og-laering/270644#_ftn2

Marion (2022, 9. mars) What Is Branding? Hentet fra <https://www.thebrandingjournal.com/2015/10/what-is-branding-definition/>

- Mead, G., & Morris, C. (1934). *Mind, self, and society: From the standpoint of a social behaviorist* (Vol. Vol. 1, Works). Chicago: University of Chicago Press.
- Myskja, A. & Lindbæk, M. (2000, 20. april). Hvordan virker musikk på menneskekroppen, *Tidsskr Nor Lægeforen*, 2000 120:1182-5. Hentet fra <https://tidsskriftet.no/2000/04/medisin-og-musikk/hvordan-virker-musikk-pa-menneskekroppen>
- Mørk, E. H. M. (2021). *Betydningen av ungdomsklubb: en kvalitativ studie av ungdom og ungdomsarbeidere på ungdomsklubb i Asker kommune* (Masteroppgave). Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås.
- Narvik kommune (u.å.) Musikk. Hentet fra <https://www.narvik.kommune.no/tjenester/samfunn-kultur-fritid-og-idrett/kulturskolen/dans-og-musikk/musikk/>
- Nybakken, V. Ø. (2021, 26. februar) Vilde (19) og Malin (18) er ikke overrasket over at folketallet synker: – Det er oss man bør fokusere på. *Fremover*. Hentet fra <https://www.fremover.no/vilde-19-og-malin-18-er-ikke-overrasket-over-at-folketallet-synker-det-er-oss-man-bor-fokusere-pa/s/5-17-822807>
- Postholm, M. B. & Jakobsen, D. I. (2011) *Læreren med forskerblick*. Høyskoleforlaget.
- Proshansky, H. M., Fabian, A. K. & Kaminoff, R. (1983). Place-identity: physical world socialization of the self. (utg. 3) *Journal of Environmental Psychology*, 3(1), 57–83. [https://doi.org/10.1016/S0272-4944\(83\)80021-8](https://doi.org/10.1016/S0272-4944(83)80021-8)
- Regjeringen (2016) Fritidserklæringen. Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/42fc032208724215886755da5d165f1e/folder_fr itidserklaeringen.pdf
- Rian, H. O. (2019, 10. Oktober). Kunsten å finansiere kunsten. Hentet fra <https://kulturplot.no/synspunkt/2019/kunsten-a-finansiere-kunsten>
- Schackt, J. (2019, 20. september) Kultur. Hentet fra <https://snl.no/kultur>
- Skilbrei, M. (2019). *Kvalitative metoder: Planlegging, gjennomføring og etisk refleksjon*. Bergen: Fagbokforlaget.

Statistisk sentralbyrå (u.å.) Kommune: Narvik (Nordland- Nordlândia) Hentet fra <https://www.ssb.no/kommunefakta/narvik>

Store Norske Leksikon. (2021, 17. mars) Metodikk. Hentet fra <https://snl.no/metodikk>

Svendsen, T. O., (2020, 4. mai). Kommunal kulturskole. Hentet fra https://snl.no/kommunal_kulturskole

Tonnquist, B. (2018). *Project Management: A Guide to the Theory and Practice of Project Methodology and Agile Methods* (4. utg.) Stockholm: Bo Tonnquist & Sanoma Utbildning

Towse, R. (2010). *A Textbook of Cultural Economics*. Cambridge: Cambridge University Press.

Ungdatasenteret & KoRus – Nord (2019). *Elever på videregående skole i Narvik kommune: Hva driver ungdom med? Hvordan har de det?* Hentet fra https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports/Nordland_Narvik_2019_Videregaende_Kommune.pdf

Ungdatasenteret & KoRus – Nord (2019). *Ungdomsskoleelever i Narvik kommune: Hva driver ungdom med? Hvordan har de det?* Hentet fra https://www.ungdata.no/wp-content/uploads/reports/Nordland_Narvik_2019_Ungdomsskolen_Kommune.pdf

Voksne for barn (u.å.) Om utenforskap hos barn og unge. Hentet fra <https://vfb.no/vart-arbeid/arkiv/utenforskap-hos-barn-og-unge/>

Wikipedia (2021, 6. september) Tvibit. Hentet fra <https://no.wikipedia.org/wiki/Tvibit>

Wæhle, E., Dahlum, S. & Grønmo, S. (2020, 14. mai) case-studie. Hentet fra <https://snl.no/case-studie>

8.0 Vedlegg

Vedlegg 1 – Informasjonsskriv og samtykke

Dette er et spørsmål til deg om å delta som informant i min masteroppgave. I dette skrevet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Dette er en masteroppgave hvor prosjektets formål er å forske på hvordan man kan skape en musikalsk arena for ungdom i mindre byer. Jeg bruker Narvik som case, og ønsker derfor å komme i kontakt med deg.

Det hadde vært supert om du kunne tenke deg å være med som informant!

Universitetet i Agder er ansvarlig for prosjektet, og oppgaven ledes av Ole Martin Andreassen

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Til masteroppgaven ønsker jeg å tilegne meg så mye kvalitativ informasjon som mulig. Jeg er interessert i å snakke med ulike organisasjoner som jobber med kulturtilbud for ungdom for å få en bred forståelse for hvordan man skaper en slik arena.

Jeg kontakter deg fordi jeg tror ditt perspektiv kan være givende i forskningen.

Hva betyr det for deg å delta?

Hvis du har lyst til å delta i prosjektet, vil jeg ha et intervju med deg. Intervjuet vil ha en varighet på ca. 30 minutter. Jeg vil sende over spørsmålene på forhånd, men det er i hovedsak rettet mot arbeidet du gjør med og for ungdom, hvordan det er bygget opp og hva det tilbyr ungdom i regionen. Det blir tatt lydopptak av intervjuet som deretter transkriberes og anonymiseres. Opptaket slettes innen levering av oppgaven.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan dine opplysninger blir oppbevart og brukt

Jeg vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- Kun leder av prosjektet vil behandle opplysningene
- Opplysningene vil lagres på en privat datamaskin i perioden oppgaven skrives.
- For å holde på anonymiteten vil navn endres i oppgaven

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Masteroppgaven har frist 20 mai.

Personopplysninger vil innen denne datoen være slettet.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Universitetet i Agder har NSD – Norsk senter for forskningsdata AS vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, NSD - Norsk senter for forskningsdata AS.

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om dine rettigheter, ta kontakt med:

Prosjektleder Ole Martin Andreassen Tlf: 952 79 573 Mail: olemartin_97@hotmail.com	Prosjektansvarlig Tor Dybo Tlf: 900 50 945 Mail: tor.dybo@uia.no	Personvernombudet NSD personverntjenester Tlf: 532 11 500, tast 1 Mail: personverntjenester@sikt.no
--	--	---

Samtykke

Jeg ber om samtykke dersom du har lest og forstått innholdet i dette skrivet.

Sted

Signatur

Dato

Vedlegg 2 – Intervjuguide Utvalg 1

1. Kan du fortelle litt om deg selv og det du jobber med?
2. Hvordan er miljøet blant ungdommen som kommer dit?
3. Hvordan er lokalene tilpasset deres bruk?
4. Tilhører du en kombinert arena hvor det også er andre aktiviteter?
5. Hvordan har dere valgt å organisere dere?
6. Hvordan driver dere markedsføring og publikumsutvikling?
7. Hvordan mener du tilbudet deres er med på å påvirke det sosiale klimaet i byen?
8. Hva slags statlig/kommunal/fylkeskommunal støtte er viktigst for dere?
9. Kan du fortelle litt om hva du tenker om det tilbudet som er i Narvik i dag?
10. Hva er det som trengs for at det skal bli bedre?
11. Hva er det ungdom egentlig vil ha?

Vedlegg 3 – Intervjuguide Utvalg 2

1. Kan dere fortelle litt om hvem dere er, og tilknytningen dere har til UKB?
2. Hvilken by operer du i?
3. Hvordan fungerer kulturtilbudet der du er aktiv?
4. Er det et godt samspill mellom ulike kulturoperatører hvis det er flere?
5. Fortell litt om hva UKB er?
6. Har dere et tilbud til lokale artister/utenbys artister/begge? Hvordan er eventuelt fordelingen?
7. Tilhører du en kombinert arena for både store og små konserter hvor det også er et restaurant/kafe tilbud?
8. Tilhører du en kombinert arena hvor det også er film, billedkunst og andre kunstformer?
9. Hvordan har dere valgt å organisere dere? (forening/aksjeselskap/kommunalt etc)
10. Hva slags infrastruktur har dere på utstyrssiden? (scene, PA, lyd og lys, back-line, øvingsmuligheter?)
11. Hvordan gjør dere markedsføring og publikumsutvikling?
12. Hvordan mener du tilbudet deres er med på å påvirke det sosiale klimaet i byen?
13. Hva slags statlig/kommunal/fylkeskommunal støtte er viktigst for dere?
14. Hvorfor startet dere med denne arenaen, og hva er målet?
15. Hva slags anbefalinger ville du gi noen som skal starte fra grunnen av i Narvik?

Vedlegg 4 – Observasjonsguide

Sted

- Angivelsen av sted for observasjonen

Tid

- Dato og tidspunkt for start og avslutning av observasjon

Observasjonssted

- Grundig beskrivelse av observasjonsstedet. Dersom observasjonen er rettet mot en del av et større rom eller en uteplass, så gjøre rede for utvalget og sammenhengen

Egen posisjon

- Beskrivelse av egen posisjon i forhold til dem som skal observeres

Observasjonsbeskrivelse

- Beskrivelse av atferden til dem som deltar i situasjonen: Hva skjer? Hvor skjer det? Hvordan skjer det? Med hvem eller hva?

Forstyrrelser

- Forhold som kan ha påvirket observasjonen

NSD NORSK SENTER FOR FORSKNINGSDATA

Vurdering

Referansenummer

173823

Prosjekttittel

Kultur for ungdom

Behandlingsansvarlig institusjon

Universitetet i Agder / Fakultet for kunstfag / Institutt for rytmisk musikk

Prosjektansvarlig (vitenskapelig ansatt/veileder eller stipendiat)

Tor Dybo, tor.dybo@uia.no, tlf: 90050945

Type prosjekt

Studentprosjekt, masterstudium

Kontaktinformasjon, student

Ole Martin Andreassen, olemartin_97@hotmail.com, tlf: 95279573

Prosjektperiode

01.02.2022 - 20.05.2022

Vurdering (1)

08.03.2022 - Vurdert

Det er vår vurdering at behandlingen av personopplysninger i prosjektet vil være i samsvar med personvernlovgivningen så fremt den gjennomføres i tråd med det som er dokumentert i meldeskjemaet med vedlegg, og eventuelt i meldingsdialogen mellom innmelder og Personverntjenester. Behandlingen kan starte.

TYPE OPPLYSNINGER OG VARIGHET

Prosjektet vil behandle alminnelige kategorier av personopplysninger frem til den datoen som er oppgitt i meldeskjemaet.

LOVLIG GRUNNLAG

Prosjektet vil innhente samtykke fra de registrerte til behandlingen av personopplysninger. Vår vurdering er at prosjektet legger opp til et samtykke i samsvar med kravene i art. 4 og 7, ved at det er en frivillig, spesifikk, informert og utvetydig bekreftelse som kan dokumenteres, og som den registrerte kan trekke tilbake.

Lovlig grunnlag for behandlingen vil dermed være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a.

PERSONVERNPRINSIPPER

-Personverntjenester vurderer at den planlagte behandlingen av personopplysninger vil følge prinsippene i personvernforordningen om:

-lovlighet, rettferdighet og åpenhet (art. 5.1 a), ved at de registrerte får tilfredsstillende informasjon om og samtykker til behandlingen

-formålsbegrensning (art. 5.1 b), ved at personopplysninger samles inn for spesifikke, uttrykkelig angitte og berettigede formål, og ikke behandles til nye, uforenlige formål

-dataminimering (art. 5.1 c), ved at det kun behandles opplysninger som er adekvate, relevante og nødvendige for formålet med prosjektet

-lagringsbegrensning (art. 5.1 e), ved at personopplysningene ikke lagres lengre enn nødvendig for å oppfylle formålet

DE REGISTRERTES RETTIGHETER

Så lenge de registrerte kan identifiseres i datamaterialet vil de ha følgende rettigheter: innsyn (art. 15), retting (art. 16), sletting (art. 17), begrensning (art. 18), og dataportabilitet (art. 20).

Personverntjenester vurderer at informasjonen om behandlingen som de registrerte vil motta oppfyller lovens krav til form og innhold, jf. art. 12.1 og art. 13.

Vi minner om at hvis en registrert tar kontakt om sine rettigheter, har behandlingsansvarlig institusjon plikt til å svare innen en måned.

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER

Personverntjenester legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

Ved bruk av databehandler (spørreskjemaleverandør, skylagring eller videosamtale) må behandlingen oppfylle kravene til bruk av databehandler, jf. art 28 og 29. Bruk leverandører som din institusjon har avtale med.

For å forsikre dere om at kravene oppfylles, må dere følge interne retningslinjer og/eller rådføre dere med behandlingsansvarlig institusjon.

MELD VESENTLIGE ENDRINGER

Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til oss ved å oppdatere meldeskjemaet. Før du melder inn en endring, oppfordrer vi deg til å lese om hvilke type endringer det er nødvendig å melde: <https://www.nsd.no/personverntjenester/fylle-ut-meldeskjema-for-personopplysninger/melde-endringer-i-meldeskjema>

Du må vente på svar fra oss før endringen gjennomføres.

OPPFØLGING AV PROSJEKTET

Personverntjenester vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!